

Utrip - glasilo, ki izhaja na

področju občin: Šk. Loka, Železniki,
Gorenja vas - Poljane, Žiri, delno Kranj

Naklada: 13.200 izvodov

Izhaja mesečno, gospodinjstva ga
prejemajo brezplačno.

Glavni in odgovorni urednik:

Franci Bogataj

Naslov uredništva:

p. p. 129, Škofja Loka

tel: 04/51 55-880, faks: 04/51 55-888

Izdaja:

FREISING, d. o. o., Mestni trg 20, Škofja Loka

Tisk: Delo d. d., Ljubljana

Elektronski naslov uredništva:

bogataj@freising.si

Prispevke sprejemamo na disketi do
20. v mesecu. Do 15. v mesecu je
potrebno rezervirati prostor.
Prispevkov in fotografij ne vračamo,
če to ni izrecno naročeno! Di. f. E. K.

Oblikovanje oglasov:

DECOP d.o.o., Železniki (510 16 20)

Vsi reklamni oglasi so avtorsko
delo izdajatelja, zato se objavljane
enakih oglasov v drugih medijih
(delno ali v celoti) zaračuna po
ceniki DOS-a!

Uredništvo

Franci Bogataj,
glavni in odgovorni urednik

Novinarji

Damjan Likar

Klavdija Škrbo
Karabegović

Matej Peternelj

Kristina Strnad,
lektorica

Boštjan Arhar,
vodja oglas. trženja
(041) 233 350

Delaj tiste stvari, ki se jih bojiš, in strah bo izginil!"

Ralph Waldo Emerson

KAZALO

Gordijski voz pred stavbo upravne enote, stran 6

Izjava ministra za promet mag. Janeza Božiča o obvoznici, stran

Pogovor z županom Igorjem Drakslerjem, stran 8

Vi sprašujete, mi iščemo odgovore, stran 9

Predstavljamo občinske nagrajence: Mara Tavčar, stran 10

Kdo je ubil domobrance v Bodoljski grapi?, stran 11

Varovanje narave v občini Škofja Loka, stran 12

Kako rešiti problem s parkiranjem na Spodnjem trgu?, stran 14

Ločani so bili za vroče, a tudi za hladno, stran 14

Naj medi še naslednjih 100 let!, stran 16

Novice iz občine Gorenja vas-Poljane, stran 18

Katere škofjeloške hiše so bile letos najbolj urejene?, stran 19

Žirovske novice, stran 20

Stalni gostje dobijo boljšo mizo, stran 22

Loški rojak iz Amerike: Polde Langerholc, stran 23

Razstava slikarja Otta v Železnikih, stran 24

Danski dijaki in profesorji se kličejo po imenu, stran 25

Kolesarska nomada na mirovni misiji tudi v Škofji Loki, stran 26

Želite brezplačno strokovno oceno za vaše fotografije?, stran 27

Bosi na Lubnik, stran 28

Ali nekateri mediji preveč posegajo v intimnost znanih ljudi?, stran 29

Grozovita pot fazanov od pekla do raja, stran 30

Škofja Loka, ki je ni več, stran 35

Skupinska vadba v prostorih ŠD Poden, stran 36

Lisičke vabijo loška dekleta, stran 37

Iščemo gradivo za knjigo o škofjeloškem športu, stran 38

Na testu hitre hoje tokrat manj udeležencev, stran 39

Bogata jesen, stran 41

Kolesarska dirka za dečke, stran 42

Gregor Debeljak državni prvak, stran 43

Prireditve v oktobru, stran 45

Gordijski vozelski pred stavbo upravne enote

Prebivalci Kopaljske, Fužinske in Poljanske ceste so že dolgo časa opozarjali na nevaren prehod za pešce pri stavbi upravne enote. Vprašanja in različne pobude so naslavljali tako na občinsko upravo kot občinski svet, s problemom pa je bila seznanjena tudi Direkcija Republike Slovenije za ceste (DRSC).

Po pregledu na terenu so predstavniki DRSC-ja določili, da se prehod za pešce uredi v skladu s pravili, ki jih predpisuje država. Na podlagi tega so bili izvedeni določeni ukrepi, in sicer se je prehod za pešce prestavil nekoliko nižje, uredil pa se je tudi dohod do prehoda. Zaradi nepreglednosti pri prehodu so državni organi izdali sklep o postavitvi grbin, ki so bile pogoj za postavitev novega prehoda. S tem se je rešila ena težava, vendar se je odprla druga. Že tako ozek del cestišča pri stavbi upravne enote je postal še bolj nepretočen, zastoji in gneča pa so pripeljali do vrelišča. "Zato je občina Škofja Loka posredovala in od DRSC-ja zahtevala, da se število grbin zmanjša na eno in da bo le-ta tudi manjša. Kljub našim prizadevanjem, da bi skupaj z DRSC-jem našli najprimernejšo rešitev za vse udeležence v prometu, je komunalni inšpektor na podlagi oglada izdal ustno odločbo Cestnemu podjetju Kranj o odstranitvi grbin. S tem je prevzel vso odgovornost za ureditev prometa na tem odseku in tudi odgovornost

za morebitno prometno nesrečo," je o zapletu povedal župan Igor Draksler.

Zaradi še večje gneče kot prej so vozniki kot nekakšno svojo "obvoznico" začeli uporabljati cesti skozi Karlovac, ki sta namenjeni le za lokalni promet, kar še posebno buri duhove pri tamkajšnjih prebivalcih. In čeprav so tudi tam postavili grbine in čeprav so policisti pisali kazni, jih to ni ustavilo. Zato so prebivalci, ki so bili siti, da so talci tega nemogočega prometa, 21. septembra zgodaj zjutraj v znamenje protesta postavili svojo "grbino", in sicer iz gnoja, v upanju, da bo to komu dalo misliti. Občina je nato morala angažirati podjetje Želva, vendar je župan Draksler dejal, da razume gnev tamkajšnjih prebivalcev.

"Občina Škofja Loka bo vztrajala pri zaščiti šibkejših v prometu, v tem primeru pešcev iz Karlovca. Hkrati bomo zahtevali, da strokovne službe DRSC-ja najdejo tudi primerno tehnično rešitev za povečanje pretočnosti v Poljansko dolino. Občina bo storila, kar je v naši moči, tako

imamo že odločbo o rušenju ograje ene od hiš na Poljanski cesti, s čimer se bo razširilo cestišče," je povedal župan Draksler in dodal: "Vsekakor pa je edina rešitev tega problema poljanska obvoznica. Minister za promet mag. Božič je na obisku Gorenjske pri obravnavi cestne problematike obljubil začetek gradnje poljanske obvoznice v letu 2007. V ta namen naj bi ministrstvo za promet pripravilo ustrezen predlog državnega proračuna za leti 2006 in 2007. Poslanci, ki prihajajo z loškega območja, pa morajo poskrbeti, da bo ta predlog tudi sprejet."

Občina Škofja Loka je septembra predsedniku vlade, finančnemu ministru in ministru za promet poslala pobudo za resno obravnavo poljanske obvoznice z natančno utemeljitvijo. V kolikor bi resnično leta 2007 pričeli z gradnjo obvoznice, bi po Drakslerjevih besedah potrebo-

Poljanska cesta ponovno brez grbin

vali eno leto, da se zgradi del do predora, leto dni za sam predor, nato pa še leto za preostali del. Kar bi pomenilo, da bi se po najbolj optimističnih predvidevanjih leta 2010 lahko peljali po dolgo pričakovani poljanski obvoznici.

Klavdija Škrbo Karabegović

Mladi iz Škofje Loke na koncertu v pobratenih Selah

Kulturno-prosvetno društvo Planina iz Sel na avstrijskem Koroškem je povabilo škofjeloško mladino na njihov koncert etno skupine Katalena in Nuše Derenda. Vabilu se je odzvalo približno trideset članov obeh loških skavtskih skupin in Mladinskega pevskega zbora Škofja Loka, ki so zvečer na željo župana iz Sel na harmoniko in kitaro zaigrali nekaj narodnih pesmi. V loški delegaciji so bili tudi škofjeloški svetnik Anton Peršin, koordinator za sodelovanje z občino Sele, ki je pobratena z občino Škofja Loka, Jernej Tavčar, sodelavec za mednarodne odnose, in Sabina Kocjan-

čič, svetovalka za mladino na loški občini. Po njenih besedah je narodna zavest teh avstrijskih Slovencev zelo močna, predvsem med mladimi, ki se zelo pogosto odločajo za študij v Sloveniji. »Tudi njihova osnovna šola je dvojezična. En dan govorijo slovensko, drug dan nemško. Tudi teste pišejo na tak način. Če je »slovenski dan« in učenec nagovori učiteljico v nemščini, ona presliči njegove besede. S tem jih hočejo navaditi na materni jezik,« je dejala Kocjančičeva, ki je vesela, da tudi slovenski glasbeniki z glasbo krepijo slovenski jezik med zamejci.

Damjan Likar

Sodelujte pri ustvarjanju občinskega programa za mlade

Odbor za mladinsko dejavnost občinskega sveta občine Škofja Loka pripravlja program in usmeritev svojega delovanja na področju mladinske politike. Zaradi želje po kakovostnem delovanju vabi vse občane, mlade, mladinske organizacije in vse institucije, ki se profesionalno ali neprofesionalno ukvarjajo z mladimi, da sporočijo svoje želje, potrebe ali predloge za izboljšanje mladinskega življenja v občini Škofja Loka.

Člani odbora so predsednik Dušan Krajnik, podpredsednik Domen Žepič, Tomaž Jenko, Viktorija Pogačar, Marija Ponikvar, Boštjan Šmid, Anamarija Tušek ter strokovna sodelavca Jurij Svobljak, vodja oddelka za družbene dejavnosti, in Sabina Kocjančič, svetovalka za mladino.

Vsi, ki ste pripravljeni sodelovati, lahko svoje predloge pošljete po elektronski pošti: sabina.kocjancic@skofjaloka.si ali na naslov: Občina Škofja Loka, Poljanska cesta 2, 4220 Škofja Loka, s pripisom Odbor za mladinsko dejavnost.

Poljanska obvoznica v letih 2008-2009?

V predlogu proračuna Republike Slovenije za leto 2006 je za škofjeloško obvoznico predlaganih 790 milijonov tolarjev. Ali to končno pomeni premik z mrtve točke? Minister za promet mag. Janez Božič pravi, da vidi luč na koncu predora.

Z volitvami v državni zbor so bili izvoljeni tudi štirje poslanci z loškega območja, dobili pa smo tudi ministra za promet **mag. Janeza Božiča**, ki prihaja iz Selške doline. Mnogi so bili prepričani, da bo to po 20. letih končno pomenilo zeleno luč za poljansko obvoznico. Kljub temu predvidenih 200 milijonov tolarjev za odkup zemljišč za potrebe obveznice v letošnjem rebalansu proračuna ni bilo. Nekoliko drugačne so napovedi za leto 2006, saj je v predlogu proračuna RS za leto 2006 za škofjeloško obvoznico predlaganih 790 milijonov tolarjev, kar predstavlja znatno povečanje glede na osnovni predlog, ki je znašal 340 milijonov tolarjev.

Novembra leta 2003 je na sestanku iniciativnega odbora za poljansko obvoznico takratno ministrstvo za promet napovedalo, da se bo kma-

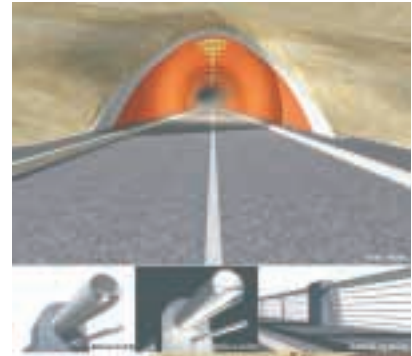
lu začelo graditi in da bi bila obvoznica lahko zaključena leta 2007.

Kakšne so napovedi sedanjega ministrstva?

»Aktivnosti v zvezi z gradnjo škofjeloške obvoznice potekajo v skladu s terminskimi načrti. In če bodo zagotovljena vsa potrebna finančna sredstva, lahko pričakujemo, da bi bila zgrajena v letih od 2008 do 2009,« je povedal minister Božič in dodal: »Na ministrstvu za promet in v Direkciji RS za ceste, organu v sestavi našega ministrstva, smo dobro seznanjeni s problematiko prometne ureditve na območju tako škofjeloške kot okoliških občin, ki se navezujejo na to cestno povezavo. Aktivnosti na tem projektu potekajo že dlje časa, največjo oviro pa predstavljajo finančna sredstva, potrebna za realizacijo investicije.«

Projekt je namreč vreden približno 7 milijard tolarjev. Trenutno je predvideno, da se sredstva zagotovijo iz državnega proračuna. Glede na obsežnost investicije oziroma njeno finančno vrednost pa je predvidena tudi možnost črpanja sredstev iz skladov Evropske unije.

Poleg pomena poljanske obvoznice pa se zadnje čase vedno bolj opozarja tudi na potrebo po navezanosti našega področja na avtocestni sistem. Resolucija o nacionalnem programu izgradnje avtocest v RS, ki jo je Državni zbor sprejel v letu 2004, vključuje v okviru dodatnega programa tudi cestno povezavo Povodje-Jeprca-Stanežiče. »Tako za navezovalno cesto Jeprca-Povodje kot tudi Jeprca-Stanežiče smo že dali pobudo ministrstvu za okolje in prostor, naj prične s postopkom umestitve cestne trase v prostor. Ko bo sprejet lokacijski načrt in bo trasa umeščena v prostor, bomo vodili nadaljnje postopke za zagotovitev fi-

nančnih sredstev in samo izgradnjo. Vendar pa moram opozoriti, da je že na samem umeščanju trase Jeprca-Povodje v prostor prišlo do velikega odpora prebivalstva do izgradnje te navezovalne ceste,« je o možnosti povezave našega območja na avtocestni sistem povedal minister Božič, pogovor pa zaključil z naslednjimi besedami o poljanski obvoznici: »Vidim luč na koncu predora. Zato vse uporabnike Poljanske ceste in prebivalce Škofje Loke prosim za še malo potrpljenja.«

Klavdija Škrbo Karabegović

Pogovor z županom občine Škofja Loka Igorjem Drakslerjem

Varovanci VDC-ja kmalu v primernih prostorih

Varstveno delovni center (VDC) Kranj, enota Škofja Loka, se bo iz Starološkega gradu selil v prostore nekdanje Srednje šole za slepe in slabovidne - Za varovance bo urejena tudi bivalna skupnost - Pričeli z deli na nevarnem odseku Partizanske ceste - Bo industrija kmalu morala sama poskrbeti za svoje odpadke? - Obnovo Kristalne dvorane prijavi v mednarodni regijski projekt - Potencialni kupec odstopil od nakupa Krone

Mediji smo objavili novico, da se bo Krona končno prodala in da bo na njenem mestu stal mestni hotel. Na dan je pricurjerala tudi novica, da se je pojavil potencialni kupec Transturista. Kaj se trenutno resnično dogaja na področju turistične infrastrukture na Loškem?

Dejansko se na tem področju trenutno ne dogaja nič. Celotni potencialni kupec Krone je odstopil od nakupa, ker se niso uspeli dogovoriti z lastnikom. Zato bo občina Škofja Loka lastnikom poslala dopis, naj končno že najdejo rešitev, saj vsi trije objekti žalostno propadajo. To je za naše mesto kaj žalostna popotnica. Obstaja celo možnost, da bi se kmalu zaprla tudi Krona. Občina dela vse, kar je v njeni moči, da bi lastnike prepričala v razumnejšo ceno, vendar doslej, žal, neuspešno. Še enkrat pa opozarjam, da občina kot taka ne more kupiti oziroma zgraditi hotela, temveč mora za tem stati privatni interes.

Poleg hotela v Škofji Loki pogrešamo tudi kakšen prostor, kjer bi se lahko odvijale kulturne prireditve. Kakšni so načrti za obnovo Kristalne dvorane? Tudi na grajskem dvorišču se odvija več odmevnejših prireditev, vendar v primeru slabega vremena pride do težav. Obstajajo pa tudi želje, da bi tu uredili premično streho.

Z veseljem lahko povem, da s projektom obnove Kristalne dvorane kandidiramo na razpisu, ki ga je konec maja objavila služba vlade za evropske zadeve. Projekt poteka znotraj okvirov finančnega mehanizma EGP in norveškega finančnega mehanizma ter pomeni konkretno nadgradnjo sodelovanja med Gorenjsko in norveško regijo Hedmark. Prijavitelj tega mednarodnega projekta, s katerim bo pet gorenjskih občin na pobudo Združe-

nja zgodovinskih mest Slovenije kandidiralo za evropska sredstva, je BSC Kranj. V primeru ugodne rešitve in s tem sofinanciranja obnove bomo le-to predstavili tudi občinskemu svetu, da bomo temu lahko prilagodili tudi občinski proračun. Sama ideja o premični strehi na Loškem gradu je zelo dobra, vendar je naša prioriteta ureditev Kristalne dvorane, kjer se bodo lahko na primernem nivoju odvijale različne prireditve.

Na Loškem je veliko zanimanje za nove stanovanjske cone. Kaj se trenutno dogaja z obrtno-stanovanjsko cono Hrastnica in Virmaše ter na koga se lahko obrnejo potencialni kupci, da bi dobili več informacij?

V tem trenutku so v Hrastnici že pričeli z gradnjo, izdana pa so tudi ustrezna dovoljenja za cono v Virmašah. Pričakujemo, da bo v kratkem v Uradnem listu Republike Slovenije objavljen zazidalni načrt za območje nad Plevno, kar bo pomenilo, da bodo tudi tam lahko kmalu pričeli z gradnjo. Prav tako pa je v teh dneh podpisan program priprave za stanovanjsko območje za Kamnitnikom severno od spomenika talcev. Pri vseh teh stanovanjskih conah pa velja poudariti, da gradnje ne vodi občina, temveč privatni investitorji, ki so v skladu z urbanističnimi pogoji zadolženi za izgradnjo komunalne infrastrukture. Tudi potencialni kupci se morajo za vse dodatne informacije obrniti nanje.

Že dolgo časa se govori tudi trgovskemu centru v starem Dvoru, vendar konkretnih dejanj ni opaziti. Čeprav smo že lanskega avgusta investitorjem izdali komunalne pogoje, do sedaj še vedno nismo prejeli predloga zazidalnega načrta za trgovsko-poslovno cono. Mnogokrat slišimo neupravičene očitke,

da občina zavira nekatere postopke, vendar to ne drži.

Katere večje investicije nameravate izpeljati do zimskega časa?

V septembru smo pričeli z gradnjo dolgo pričakovanega pločnika od Kidričeve do Partizanske ceste nad Lokalno turistično organizacijo Blegoš, kjer za pešce dejansko ni poskrbljeno in hodijo po cestišču. To je poleg Poljanske ceste eden od nevarnejših odsekov za pešce, zato sem vesel, da bo kmalu poskrbljeno tudi zanje. Nadalje nameravamo obnoviti vodovod od Sotočja do Virška, država bo sofinancirala 24 milijonov, približno 100 milijonov tolarjev pa bo morala dati občina. Dobili smo soglasje Direkcije Republike Slovenije za ceste in oktobra pričakujemo gradnjo pločnika v Zmincu.

V začetku maja je Varstveno delovni center Kranj (VDC), enota Škofja Loka pripravil dan odprtih vrat. Takrat so med drugim tudi opozorili na neprimerne prostore, ki jih uporabljajo. Se je v tem času že našla kakšna rešitev?

Starološki grad, kjer varovanci sedaj preživijo približno osem ur dnevno, je izredno lep, vendar za bivanje žal neprimeren. Na to se je opozarjalo že dalj časa, prav tako pa že več let obstajata želja in potreba, da bi bila poleg delavnice na Loškem urejena tudi bivalna skupnost za osebe z motnjami v duševnem in telesnem razvoju. Prej ni bilo prave volje za rešitev te težave, sedanje ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve pa je stvar premaknilo z mrtve točke. Konec septembra je bilo namreč podpisano pismo o nameri o ureditvi prostorov VDC-ja tako za potrebe delavnice kot za bivalno skupnost, in sicer v neizrabljenih prostorih nekdanje Srednje šole za slepe in slabovidne. Pričakujemo, da se bo z adaptacijo pričelo naslednje leto, zaključilo pa leta 2007.

Kakšen je bil namen vašega obiska v Veliki Britaniji?

Veliko Britanijo sem obiskal kot predstavnik delegacije Razvojnega

Podpisano je pismo o nameri, da se VDC preseli v prostore nekdanje Srednje šole za slepe in slabovidne.

sveta Gorenjske. Ogledali smo njihovo razvojno (infra)strukturo in vodenje regionalnih projektov, celotne stroške obiska je prevzelo veleposlanstvo Združenega kraljestva v Sloveniji. Obisk je bil zelo poučen. Jasno nam je bilo pokazano, da se pri njih državno premoženje, ki ni več v funkciji državnih institucij, v polnosti izkoristi za razvoj lokalnega okolja in da se bivši vojaški objekti lokalnim skupnostim namenijo brezplačno. Za primerjavo – pri nas v primeru knjižnice v bivši vojašnici z državo že več let nikakor ne moremo skleniti dogovora.

Kmalu bo odlagališče Draga polno in bo treba najti drugo lokacijo. Ali že obstajajo rešitve?

Na ministrstvu za okolje in prostor kot najprimernejšo lokacijo za centralno regijsko odlagališče vidiijo Kovor pri Trziču. Upam, da bo do potrditve prišlo še v tem mesecu, saj bomo v nasprotnem primeru morali uvesti nekatere ukrepe. Čeprav občani tega niso občutili, se že deset let srečujemo s pomanjkanjem prostora na odlagališču Draga. V primeru, da centralno regijsko odlagališče ne bo vzpostavljeno tako kmalu, bo prvi občinski ukrep ta, da bo morala industrija sama poskrbeti za svoje odpadke. Občina namreč ni zadolžena za industrijske odpadke, vendar jih sedaj odvažamo po isti ceni kot za gospodinjstva. V najslabšem primeru se lahko odpadki deponirajo drugje, vendar bi to pomenilo precejšen skok cen komunalnih storitev. **K. Š. K.**

VI SPRAŠUJETE mi iščemo odgovore

K. P.: Kdaj in kako se bodo uredile zadeve okrog nadstreškov v Frankovem naselju?

Pri nadstreških na Trati gre za neurejeno zadevo, ki smo jo nasledili kot posledico neustreznega pristopa delovanja organov občine in krajevnih skupnosti v preteklosti. Sami nadstreški z urbanističnega vidika sicer niso pretirano moteči, bolj problematično je, da »parkirno mesto pod nadstreškom« zavzame več prostora kot navadno parkirno mesto, povsem nedopustno pa je, da si lastniki nadstreškov prisvajajo zemljišče pod nadstreškom, za kar nimajo nobenih pravnih osnov.

Občinska uprava je v preteklosti že poskušala problem urediti tako, da bi z vsemi lastniki nadstrešnic uredila ustrezne najemne pogodbe, s čimer bi ustrezno uredili lastniška razmerja na zemljiščih, ki so v občinski lasti. Žal odziv lastnikov nadstrešnic ni bil ustrezen.

Občinska uprava ima v načrtu ponovno lastniško ureditev za zemljišča pod nadstreški. V kolikor lastniki nadstreškov ne bodo ustrezno sodelovali, bo stekel postopek za odstranitev črnih gradenj.

Z. D.: Zanima me, komu naj občani posredujejo podatke o osebah, ki odlagajo smeti na nedovoljenih mestih (v gozdu, ob bregovih rek ...). Prav tako me zanima kakšne so kazni in sankcije za takšno početje. Zanima me še, kdo bo pospravil divje odlagališče, ki se nahaja v okolici spomenika za Kamnitnikom.

Ravnanje občanov v zvezi s postavljenim vprašanjem določa pravilnik o ravnanju z odpadki, ki je bil leta 1998 objavljen v Uradnem listu RS, št. 84. S tem, ko lastniki zemljišča ali tretje osebe odložijo odpadke na zemljišče (bodisi z dovolitvijo ali brez odobritve), lastnik zemljišča postane »imetnik odpadkov« (po omenjenem pravilniku). Ravnanje občana v takšnem primeru določa 18. člen, ki pravi, da mora imetnik odpadkov zagotoviti njihovo predelavo ali odstranitev. Odstrani jih lahko tako, da jih prepusti zbiralcu, predelovalcu ali odstranjevalcu odpadkov. Za odstranitev odpadkov in deponiranje odpadkov na deponijo na območju občine Škofja Loka skrbi izbrani koncesionar Loška komunala, d. d. Škofja Loka. Tovrstno storitev plača naročnik.

Pravilnik hkrati tudi določa, da je lastnik ali drug upravičenec nepremičnine, ki ugotovi, da so se na njej pojavili odpadki proti njegovi volji, dolžan o njih nemudoma obvestiti inšpektorat, pristojen za varstvo okolja. Pristojni inšpektorat po zakonu o varstvu okolja (ZVO-1) iz leta 2004 je inšpektor za okolje, s sedežem na Inšpektoratu RS za okolje in prostor, OE Kranj, Slovenski trg 1, 4000 Kranj.

Tudi občan, ki opazi nepravilno odlaganje, pa ni lastnik zemljišča, lahko tako ravnanje prijavi. V takem primeru so zaželeni dokazi. Prijavo lahko posreduje neposredno na inšpekcijo, če pa jo naslovi na Občino Škofja Loka ali na Loš-

ko komunalo d. d., jo kasneje mi odstopimo v obravnavo pristojnim.

Menimo, da je odgovor na naslednje vprašanje, ki se nanaša na divje odlagališče v gozdu 100 m nad spomenikom 50 ustreljenim talcem, podan že zgoraj. Za pričetek postopka mora poskrbeti lastnik zemljišča sam. Na občinski upravi občine smo vprašanje sprejeli že kot prijavo. V konkretnem primeru bo sledil ogled mesta onesnaženja in morebitno ukrepanje, kar pa ne rešuje lastnika zemljišča k aktivnosti.

N. N.: Zanima me, ali je možno pred glavnim vhodom v bivšo vojašnico postaviti ležče policaje, ki bi preprečevali prevelike hitrosti vozil.

Za širše območje Kapucinskega predmestja, Partizanske ceste in vojašnice je trenutno v izdelavi lokacijski načrt, ki predvideva lociranje novih objektov in dejavnosti na območju vojašnice in na širšem območju Kapucinskega predmestja. To pomeni, da bo Partizanska cesta dobila pomembnejšo vlogo zbirne mestne ceste. V idejnem projektu za rekonstrukcijo Partizanske ceste, ki se pripravlja vzporedno z lokacijskim načrtom, je zato treba opredeliti ustrezno širino ceste, kole-

sarske steze, hodnike za pešce, križišča, odstavne pasove in druge elemente. Vsekakor je smiselno, da načrt rekonstrukcije vključuje takšno ureditev ceste, ki bo služila bodoči urbanistični ureditvi območja. Do izdelave načrta rekonstrukcije ceste na cesti večji posegi od rednega vzdrževanja v tem trenutku niso predvideni. Postavitev hitrostnih ovir na Partizanski cesti ni predvidena. Vsi udeleženci v prometu se pač morajo ravnati po prometnih predpisih. V kolikor se pojavljajo posamezniki, ki redno kršijo prometna pravila, predvsem pa hitrosti in vožnje ne prilagodijo danim situacijam, je za nadzor pristojna policija. Hitrostne ovire imajo namreč tudi slabe lastnosti, kot smo te dni lahko občutili na drugem odseku ceste v Škofji Loki.

V teh dneh se pričenjajo dela na prometno najbolj neurejenem odseku. Predvidena je celovita rekonstrukcija križišča Partizanske ceste s Tavčarjevo ulico z odsekom do križišča pri nekdanji črpalni Petrol. Na tem delu bo izvedeno križišče v skladu s prometnimi predpisi ter obojestranski pločniki.

Jernej Prevc,
direktor občinske uprave

Bralce vabimo, da nam zastavite vprašanja

Naslov za vaša vprašanja: Freising d. o. o., Mestni trg 20, 4220 Škofja Loka, elektronski naslov bogataj@freising.si, lahko pa jih posredujete tudi prek telefona: 04/51-55-880. Vprašanja naj se nanašajo na občinsko problematiko, tako da bomo odgovore lahko poiskali na občinski upravi občine Škofja Loka.

Uredništvo

Novo otroško igrišče v enoti Čebelica

V Vrtnu Škofja Loka – v enoti Čebelica – so z novim šolskim letom pridobili tudi novo ograjeno otroško igrišče. Z dobavitelji so bili dogovorjeni, da se igrala namestijo konec avgusta, vendar je pri proizvajalcu v Italiji prišlo do težav zaradi dopustov in večjih količin naročil. Ko je ravnateljica vrtca Janja Bogataj dala informacijo za naš časopis, še ni vedela, da bodo igrala montirali nekaj dni ka-

sneje. Z montažo so morali počakati tudi zaradi slabega vremena. Kljub nekajdnevni zamudi so pedagoške delavke in otroci pripravili svečano otvoritev igral in jih seveda veselo preizkusili.

Damjan Likar

Loški utrip
tudi na internetu:
www.skofjaloka.si

Otroci iz enote Čebelica so navdušeni nad novim igriščem.

Predstavljamo letošnje občinske nagrajence

Srednjeveška moda se ne bo vrnila v naše življenje

Za uspeh predstave so poleg dobrih igralcev pomembna tudi pristna oblačila, ki omogočajo, da se tudi gledalci preselijo v čas, ki nam ga igra predstavlja. Zato je delo Mare Tavčar iz Škofje Loke še toliko bolj pomembno, saj je aktivno sodelovala pri pripravi kostumov za Loški pasijon, vodila in koordinirala je šivanje oblačil po navodilih kostumografinje Nade Slatnar in jih mnogo tudi sama izdelala. Oblačila je izdelala tudi za člane prosvetnega društva Sotočje. Bila je tudi med prvimi, ki se je še posebej poglobila v oblikovanje in izdelavo srednjeveških oblačil za potrebe prireditve v sklopu Venerine poti. Za večletno uspešno družbeno pomembno delo je zato prejela srebrni grb občine Škofja Loka.

Mara pravi, da je bil Loški pasijon zanj največji poklicni izziv, saj je bilo treba primerno obleči čez 600 nastopajočih. »Šivilje s celotnega loškega območja smo si zavzeto porazdelile dela, tako da so izpod naših rok in strojev dneve in tedne nastajali bolj ali manj zahtevni kostumi nosačev, konjenikov, duhovščine, kraljev, cehov, angelov in peklenščkov ter še mnogih dru-

gih nastopajočih. Ob usklajenem delu so tako nastali avtentični kostumi, na katere smo tudi ponosne, saj so pripomogli k videzu in uspehu predstave,« pravi upokojena šivilja, ki se izjemno veseli ponovne uprizoritve pasijona leta 2007. Upa, da so vsa srednjeveška oblačila v vseh teh letih hranili na primerno suhem prostoru v bivši vojašnici, sicer bo potrebnih veliko lepotnih popravkov.

Venerina pot bi lahko bila bolj pogosto

Približno petdeset meščanskih in kmečkih srednjeveških kostumov, s katerimi so vsako leto na Venerini poti ponosno odeti nastopajoči, je rezultat trdega dela Mare Tavčar. Pri izdelavi oblačil je pregledala mnogo zgodovinskih knjig in filmov, iz katerih je črpala znanje o srednjeveški modi. Pomagala si je tudi s freskami crngrobske cerkve, kjer je našla tudi nekaj motivov za kostume. »Srednjeveška moda mi je zelo všeč, vendar je zelo zahtevna za izdelavo. Da bi se ta moda ponovno vrnila? Zagotovo ne, ker so obleke preveč nepraktične za današnji čas,« je dejala Mara. Njeno šiviljsko delo na Venerini poti sedaj aktivno nadaljuje Mojca Debeljak. Tavčarjeva si želi, da bi to srednjeveško pri-

Mara Tavčar je za Venerino pot sešila približno 50 oblačil. Na fotografiji so tri meščanske obleke.

reditev uprizorili večkrat letno, tako kot to delajo v vasi Breže na avstrijskem Koroškem, kjer v poletni sezoni ob vikendih kraj zaživi v srednjeveškem utripu in privabi množico turistov. Poleg tega predlaga, da bi bili loški turistični vodiči oblečeni v srednjeveške kostume.

Z njeno pomočjo je ponovno oživelu miklavževanje

Mara je z veseljem in občutkom do igre sooblikovala tudi kostumografijo in sodelovala pri mnogih igrah ter pri prireditvah, kot sta vsakoletno miklavževanje in

materinski dan. Z njeno pomočjo je dolgo prekinjena tradicija miklavževanja v mestu ponovno oživelu. Kot vodja šiviljske sekcije je bila aktivna v obrtni zbornici, v župniji sv. Jakoba in dva mandata v svetu krajevne skupnosti Škofja Loka – Mesto, kjer je delala za dobro svojega kraja in sokrajanov. Že 25 let z veseljem in na zadovoljstvo otrok peče kruhke za vse provoobhajance župnije. Nesebično in brezplačno je šivala tudi kostume za otroške igrice in pomagala pri scenografijah s prefinjenim okusom za vse lepo in skladno.

Damjan Likar

Večina občanov upravne enote Škofja Loka podprla zakon o RTV SLO

Začasni delni uradni izidi (za posamezne volilne okraje so bili volilni rezultati glasovanja iz tujine znani v petek, 30. 9., uradni končni izid za posamezne volilne okraje pa v torek, 4. 10.) referendum o zakonu o RTV SLO kažejo, da je tudi v upravni enoti Škofja Loka večina ljudi podprla zakon. V občini Škofja Loka je bilo za zakon 58,62 %, proti 41,38 % udeležencev, volilna udeležba je bila 39,07 %. Največ ljudi je volilo na Lenartu (55,13 %), kjer so vo-

lenci tudi najbolj podprli zakon (88,19 %). Največ glasov proti zakonu so zabeležili na volišču Osnovna šola Škofja Loka II (64,20 %), najmanjša udeležba pa je bila s 25,50 % na volišču Osnovna šola Cvetka Golarja I. V Poljanski in Selški dolini so se še bolj odločno izrekli za zakon (66 %), volilna udeležba pa je bila 39,30 %. Od 35 volišč se je samo v domu v občini Gorenja vas več ljudi izreklo proti zakonu.

Damjan Likar

Ustanovljen občinski svet za varstvo pravic najemnikov

Na konstitutivni seji 7. septembra 2005 je bil ustanovljen občinski svet za varstvo pravic najemnikov. Po stanovanjskem zakonu ima svet naslednje naloge:

- spremljanje uresničevanja obveznosti lastnikov najemnih stanovanj;
- zagotavljanje brezplačnega pravnega svetovanja;
- dajanje pobud občinskemu svetu;
- ugotavljanje pravic najemnikov;
- obravnava konkretnih kršitev s področja najemnih razmerij;
- priprava predlogov za spremembo stanovanjske zakonodaje.

Najemniki stanovanj so pogosto šibkejša stran v razmerju do lastnikov stanovanj. Občinski svet je tu zato, da pomaga najemnikom pri uresničevanju njihovih pravic. Svet bo obravnaval primere konkretnih kršitev in druge pobude najemnikov. Posredujte jih v pisni obliki na naslov: Občinski svet za varstvo pravic najemnikov, Občina Škofja Loka, Poljanska cesta 2, 4220 Škofja Loka

Gorazd Vodeb, predsednik sveta

Najamem stanovanje po ugodni ceni v občini Škofja Loka. Tel.: 041 356 093 (Damjan)

Kdo je ubil domobrance v Bodoljski grapi?

V začetku septembra so v Bodoljski grapi po naročilu Komisije za evidentiranje in urejanje prikritih vojnih in povojnih grobišč občine Škofja Loka izkopali posmrtno ostanke petindvajsetih domobrancev, ki so jih ubili 30. maja 1945 med enajsto in eno ponoči.

Za izkop so se odločili predvsem na željo svojcev žrtev, ki so bili tudi prisotni v Bodoljski grapi, čeprav bi jih **Dimitrij Omerza**, predstavnik ministrstva za delo, družino in socialne zadeve od tam najraje nagnal. Podobno odveč se mu je zdela prisotnost uršulink (ena od njih je hčerka ubitega domobranca), ki so ob grobovih za pepele K tebi želim moj Bog. V grapi so našli posmrtno ostanke petindvajsetih domobrancev in njihovih predmetov: cigaretne doze, denar-

nice, osebne dokumente, bankovce, fotografije, glavnike, plinske maske, granate iz druge svetovne vojne, čevlje, dele žic, s katerimi so bili privezani, ostanke municije, kleščice ... Kosti bodo po forenzičnih raziskavah DNK-ja vrnili svojcem, ki jih bodo lahko pokopali v družinske grobove. Po besedah predsednika komisije **Janeza Pintarja** iz Trnja je bil to prvi izkop v Škofji Loki in Sloveniji, ki je potekal po vseh pravilih. Ob izkopu, ki so ga vodili predstavniki Inštituta za sodno medicino, so bili namreč prisotni patolog, zdravstveni in sanitetni inšpektor, forzenik, člani komisije in kriminalist **Pavel Jamnik**. Na vprašanje, kdo je ubil domobrance, od njega nismo dobili odgovora, čeprav so svojci žrtev prepričani, da mnogi vedo za imena likvidatorjev. **Frančiška Kern** iz

Delavci so med izkopom našli posmrtno ostanke petindvajsetih ubitih domobrancev.

Kranja, nečakinja štirih pobitih stricev, tudi pravi, da jim kriminalisti nočejo izdati imen. »Mnogi domačini so po vojni zamolčali imena

kriminalcev, ker so se bali, da bi jih tedanja partizanska oblast ubila,« je dejala Kernova.

Damjan Likar

Jamnik: »Ne vem, kdo je naročil in izvedel pobjo domobrancev!«

V zvezi s poboji domobrancev v Bodoljski grapi nam je Pavel Jamnik, višji kriminalistični inšpektor in vodja raziskave povojnih pobojev, posredoval obširno poročilo. Objavljamo nekaj najbolj zanimivih odlomkov iz njegovega pisma.

Na podlagi podatkov, ki smo jih uspeli zbrati v razgovorih z nekaterimi pripadniki KNOJ-a, ki so bili v spornem času v Škofji Loki, in seveda v okviru tega, kar so nam pripravljeno povedati, ter na podlagi posrednih virov (pripovedi oseb, ki so nam posredovale podatke o grobišču Bodovlje, ki so jih pridobile od že pokojnih oseb) obstoji verjetnost, da so v grobišču pokopani domobranci, pripeljeni z Loškega gradu. Posredna pričevanja govorijo celo o domobrancih iz točno določene vojaške postojanke. Za ta pričevanja v policijskem preverjanju nismo uspeli dobiti kazenskopravno relevantnega dokaza, zato za podatke iz teh pričevanj uporabljamo termin »domnevno«. Do danes dokumentov o poboju domobrancev, odpeljanih iz gradu na katera od grobišč v okolici Škofje

Loke, nismo našli (samo zaradi jasnejše predstave naj pripomnimo, da so grobišča Crngrob drug sklop). Iz zbranih podatkov ni bilo mogoče ugotoviti osumljenca za pobjo ljudi na konkretni lokaciji Bodovlje, podobno nam ni uspelo identificirati izvajalca pobja. Poudarjam, da je nekaj kazenskopravno relevanten dokaz za sprožitev kazenskega postopka, nekaj drugega pa govorice, za katere žal ljudje velikokrat napačno mislijo, da zadostujejo za kakršnekoli policijske in tožilske ukrepe proti osebam, ki se v govoricah pojavljajo. O ugotovitvah smo s poročilom obvestili okrožno državno tožilstvo v Kranju. Opravljeno delo in preiskana grobišča so predstavljena v poročilu, ki ga je generalna policijska uprava februarja 2004 posredovala vrhovnemu državnemu tožilstvu in ki je javno-

sti dostopen v knjižnici ministrstva za notranje zadeve. To torej pomeni, da je osnovno zbiranje podatkov o grobišču Bodovlje s strani policije zaključeno. Vsak na novo pridobljen podatek brez odlašanja preverjamo (škofjeloška občinska komisija nam večkrat posreduje podatke o grobiščih in osebah, ki bi o posameznem poboju lahko kaj vedele, sektor kriminalistične policije Kranj pa jih takoj preveri). Škofjeloška občinska komisija je, kljub temu da je bilo grobišče Bodovlje že evidentirano v okviru komisije vlade RS za reševanje vprašanj prikritih grobišč in mu je bila določena evidenčna številka 77, in kljub pisnemu opozorilu ministrstva za delo družino in socialne zadeve, da izkopavanje ali sondiranje domnevnih ali že potrjenih grobišč presega pristojnosti občinske komisije, saj te dejavnosti od leta 2003 opredeljuje zakon o vojnih grobiščih, dne 4. 5. 2004 opravila izkop grobišča.

Ker je bilo osnovno kriminalistično preiskovanje grobišča končano (o čemer je tožilstvo obvestilo ministrstvo za delo družino in so-

cialne zadeve), je bilo po 27. členu zakona o vojnih grobiščih mogoče izvesti prekop grobišča. Za tak poseg se je ponovno odločila občinska komisija in za poseg dne 20. 6. 2005 pridobila dovoljenje ministrstva za delo družino in socialne zadeve.

V okviru akcije »Sprava« smo se že v letu 2003 povezali z vodilno svetovno strokovnjakinjo za forenzične preiskave množičnih grobišč Evo Klonovskyjevo, ki je vodila izkopavanja in identifikacijo žrtev v Bosni. Glede na njene usmeritve za izvedbo prekopov, ki nam jih je posredovala, smo občinski komisiji svetovali, naj za pomoč pri izkopu angažira arheologa, ki bi z arheološko metodo odkopa plasti nad skeleti zagotovil pridobitev čim več podatkov o žrtvah, načinu pokopa in samem poboju. Občinska komisija se na naš predlog ni odzvala, so pa angažirali predstavnike sodne medicine, tako da bodo pridobljeni vsaj podatki o morebitnih morfoloških posebnostih ali patoloških spremembah na skeletih žrtev.

Damjan Likar

Varovanje narave v občini Škofja Loka - Natura 2000

S pridružitvijo Slovenije članicam Evropske unije (EU) smo se vključili v projekt Natura 2000. Ker je ohranjene narave vedno manj, so članice EU oblikovale omrežje varstvenih območij – NATURA 2000, s katerimi želimo ohraniti redke ali celo ogrožene rastlinske in živalske vrste ter njihova življenjska okolja oz. habitatne tipe. Najpomembnejši cilj Nature 2000 je ohraniti dragoceno biotsko raznovrstnost, preden bo prepozno.

Območja Natura 2000 v občini Škofja Loka

V občini Škofja Loka se nahajajo štiri območja Natura 2000, ki skupaj pokrivajo 14,8 odstotkov površine občine. Območje **Gozd Kranj–Škofja Loka** je gozdnato pobočje zahodno od ceste Kranj–Škofja Loka in predstavlja pomemben življenjski prostor največjemu kačjemu pastirju v Evropi, velikemu studenčarju, ki naseljuje manjše naravno ohranjene potoke v gozdu ali na njegovem robu. Da v **Marijinem breznu** živijo netopirji, ste verjetno vsaj enkrat slišali že skoraj vsi Škofjeločani. Območje Marijinega brezna in njegova okolica sta zelo pomembna, saj v jami prezimuje največje število prezimujočih malih podkovnjakov v Sloveniji. Za netopirje je pomembno, da se jih v času prezimovanja ne moti z obiski in osvetljevanjem in da se ohranja okoliške gozdove in travnike. Omejeno območje pa ni pomembno le za netopirje, ampak tudi za 2 mm velikega polža ozkega vrtenca, ki živi na okoliških travnikih in gozdovih. Na tem območju se varuje evropsko pomembno vegetacijo z vrbovjem, ki obrašča vodotoke.

V vodotokih občine

Sulca, našo največjo postrvjo vrsto, ogrožajo predvsem slabšanje kakovosti vode, ribolov, naseljevanje tujih vrst, vodnogospodarski ukrepi, gradnja hidroenergetskih objektov in zajezitvena jezera (foto: Janez Gregori).

Škofja Loka živijo evropsko pomembne vrste rib. Za njihovo varovanje sta bili predlagani dve območji Natura 2000. Območje **Poljanska Sora Log–Škofja Loka**, ki se prične že v sosednji občini Gorenja vas Poljane, in varovano območje **Sora Škofja Loka– jez Goričane**, ki se nadaljuje v občini Medvode. V reki Poljanska Sora živijo ribe blistavec, sulec, kapelj, nežica in pohra. Na območju Sora Škofja Loka–jez Goričane živi riba zlata nežica, ki ji ustrezajo vodotoki z blatnim, mivkastim ali peščenim dnom. Ribe ogroža predvsem onesnaževanje in regulacije vodotokov, zato je treba posebno pozornost nameniti zmanjševanju recnih regulacij in onesnaževanja. Vodotoke obrašča evropsko pomembni habitatni obrečno vrbovje, jelševje in jesenovje ter vegetacija s sivo vrbo. Okolico pa porašča jo hrastovi in belogabrovi gozdovi.

Izbor območij Natura 2000

Pravno podlago za določitev območij Natura 2000 predstavljata dve evropski direktivi, habitatna direktiva in ptičja direktiva. Prva vsebuje sezname evropsko pomembnih rastlinskih, živalskih vrst in habitatnih tipov, druga pa sezname evropsko pomembnih

Območja Natura 2000 v občini Škofja Loka (kartografske podlage: GURS)

ptičjih vrst. Vsaka članica EU na podlagi meril obeh direktiv predlaga varstvena območja na svojem ozemlju. Pred pristopom Slovenije v EU so različne nevladne organizacije in strokovnjaki za posamezno skupino živali pregledali in podali seznam območij pomembnih v Sloveniji za vključitev v omrežje Natura 2000. Tako je Slovenija z vstopom v EU predala Evropski komisiji seznam območij, ki predstavljajo 35,5 odstotka ozemlja Slovenije, kar kaže na izjemno pestrost in bogastvo na našem ozemlju.

In katere so obveznosti, ki jih prinese Natura 2000?

Osnovni cilj Nature 2000 je vzdrževanje ali celo izboljšanje ohranjenosti evropsko pomembnih rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov. Ohranimo pa jih lahko le tako, da preprečimo slabšanje razmer v njihovih življenjskih okoljih. V praksi to pomeni bodisi zgolj nadaljevati z obstoječimi dejavnostmi, na primer s pašo ali košnjo suhih in vlažnih travnikov po cvetenju in gnezdenju ptic, trajnostno gospodarjenje z gozdom, itd. Zagotoviti moramo, da človeške dejavnosti in razvoj ne bodo ogrozili narave. Opredelili smo predvidene ukrepe, ki jih bomo izvajali za upravljanje oz. ohranjanje teh območij. Ukrepi so lahko različni: ohranitveni ukrepi, ki po potrebi vklju-

čujejo upravljalvske načrte, pogodbeni ukrepi (pogodbeno varstvo, skrbništvo) ali zavarovanje (narodni, regijski, krajinski parki, naravni rezervati).

Prednosti Nature 2000

Skoraj vsi si želimo živeti v zdravem in čistem okolju. Natura 2000 je eno izmed orodij, s katerim lahko to tudi dosežemo oz. vzdržujemo. Čisto okolje nam lahko nudi različne razvojne priložnosti, kot je npr. pridelava kakovostne hrane. Hrana, ki je bila pridelana v dobro ohranjenem okolju, ima na trgu dodatno vrednost. Ohranjena narava privlači obiskovalce, ki bi si radi odpočili od vedno bolj stresnega življenja in tako lahko Natura 2000 pomeni priložnost za »zeleni turizem«.

Za območja Natura 2000 so na razpolago tudi finančni programi Evropske unije: LIFE III-Narava za sofinanciranje naravovarstvenih projektov, Slovenski okoljski kmetijski program, ki podpira naravi prijazno kmetovanje, in sredstva iz strukturnih skladov. Natura 2000 je lahko dodatna blagovna znamka, ki le čaka, da zgrabimo priložnost.

Slovenci smo lahko ponosni na ohranjeno naravo na našem ozemlju, ki jo lahko na različne načine, tudi s pomočjo omrežja Natura 2000, ohranimo za prihodnje rodove.

Nika Hrabar

Kako rešiti problem s parkiranjem na Spodnjem trgu?

Lastniki in obiskovalci trgovin ter lokalov na Spodnjem trgu se vedno bolj pogosto pritožujejo, da so parkirna mesta za stranke stalno zasedena. S to težavo se srečujejo tudi v trgovini Avto Markovič, pred katero je skoraj vedno polno pločevine.

Jože Markovič ugotavlja, da nekateri parkirajo avto pred njihovo trgovino, potem pa se odpravijo v službo, od koder se vrnejo šele v popoldanskih urah. »Zato se dogaja, da naše stranke včasih parkirajo vozilo tik ob trgovini, izven parkirnega prostora, prižgejo vse štiri smerokaze, se odpravijo v trgovino in se po petih minutah vrnejo do avtomobila. Tam nekateri od njih čaka neprijetno presenečenje z listkom za brisalcem – kazen pet tisoč tolarjev za nepravilno parkiranje,« pravi Markovič, ki se zaveda, da se bo takšna stranka še težko kdaj vrnila k njim ali pa se bo kot hudič križa izogibala celega Spodnjega trga. Zanimivo, da je občinski redar neizprosno celo do zaposlenih v trgovini Avto Markovič.

Jožetov sin Žiga je

povedal naslednjo zgodbo: »Enkrat sem pripeljal kombi z novo robo za trgovino. Ker so bila vsa parkirna mesta zasedena, sem ga parkiral ob trgovini, prižgal vse smerokaze in začel hitro raztovarjati blago. Prišel je redar in rekel, da oviram promet, zato mi je napisal kazen za pet tisoč tolarjev.« Ob neki drugi priložnosti pa je Žigu »prisolil« podobno kazen, ker je službeni avto parkiral le nekaj centimetrov za znakom »prepovedano parkiranje«. Markovič predlaga, da bi se na parkirnih mestih na Spodnjem trgu in v celem mestu uredilo parkiranje s parkomati. »To bi bil tudi prihodek za občino,« je dejal Jože, ki hkrati vidi možnost dodatnih parkirnih mest s preureditvijo Šeširja v parkirno hišo.

Damjan Likar

»Čuk se je oženil, tralala ...«

Na Loškem gradu se je 24. septembra zgodila pravičljiva poroka. Na prekrasem sončen dan sta se poročila **Marko Vozelj**, član uspešne skupine Čuki, ter njegova srčna izvoljenka Škofjeločanka **Tina Poljanec**, sedaj Vozelj. Kot je namreč povedal predstavnik Loškega gradu, se je v Loki zgodil čudež: pred nekaj minutami sta v grad vstopila Tina Poljanec in Marko Vozelj, sedaj pa iz gradu izstopata Tina Vozelj in že

malce podrejeni Marko Vozelj. Kot se spodobi za muzikantovo poroko, na le-tej ni manjkalo glasbe. Med uradnim poročnim obredom je romantično pesem »Midva sva eno« zapel **Stane Vidmar**, pred in po obredu pa je številne svate z lahkotnimi melodijami zabaval ansambel **Dori** iz Laškega. Po končanem obredu sta novopečena zakonca sprejemala čestitke z vseh strani, njuna skoraj enoletna hčerka Maša pa je dogajanje radovedno spremljala v varnem naročju varuške. Po pogostitvi sta se mladoporočenca še fotografirala na najlepših točkah v okolici Loškega gradu, nato pa sta se vsak posebej odpeljala na cerkveno poroko v Višnjo Goro, kjer sta si tudi ustvarila svoj dom. Tina se je odpeljala v novejšem mercedesu, njej šofer je bil **Jože Potrebuješ**, medtem ko je njenega moža v starinskem mercedesu odpeljal pevec skupine Rok'n'band **Rok Ferengja**. Mladoporočencema smo seveda čestitali tudi v imenu Loškega utripa. **Matej Peternelj**

Pred trgovino Avto Markovič je vedno polno avtomobilov.

Ločani so bili za vroče, a tudi za hladno

Nekateri Ločani so se to poletje odpravili v tople mediteranske kraje, drugi pa so ga raje preživeli v hladnejših in manj obljubljenih kottičkih sveta. V turistični agenciji Pisanec smo tako izvedeli, da so Ločani to poletje večinoma potovali na Irsko, v Podjuno na Koroško, na Dunaj, Bizeljsko, v Soško delto, Islandijo, polarni krog Skandinavije, Rusijo, Estonijo, Finsko ter v Kanado. »Potovali so večinoma pari, nekaj družin, nekateri individualno. Potovanja so trajala od enega do petnajst dni,« nam je povedal Franc Pisanec. Na drugi strani je Franci Zaplatar iz turistične poslovalnice Alpetour Škofja Loka sporočil, da so se njihove stranke najraje odločale za počitnice na Jadranu, Djerbi, grških otokih, kot so Kreta, Lesbos, Kefalonija, po priljubljenosti lokacij pa so sledile še Bolgarija, Malta in Turčija. Večinoma so potovali pari ter družine, redki so bili posamezniki, ki so se na potovanje odpravili sami, čeprav je bilo nekaj tudi takih. Priljubljeni so bili tudi izleti večjih skupin prijateljev, sošolcev ali znancev, ki so skupaj najeli apartma. Slednji so apartma najeli večinoma za 10

dni, pri tem pa so, odvisno od lokacije in velikosti apartmaja, odšteli od 50 do 250 tisoč tolarjev. Aranžmaji z letalskim prevozom, ki so po večini trajali teden dni, so dopustnike stali od 80 do 170 tisoč tolarjev, medtem ko so za najbolj priljubljene destinacije na Jadranu odšteli od 70 do 100 tisočakov na odraslo osebo. »Najtežje je bilo, ko smo čakali, kateri hotel v Sharm el Sheiku je bil razstreljen in kdo so žrtve napada. Kmalu se je ugotovilo, da med našimi gosti ni bilo nobene žrtve ali poškodovanega, čeprav so bili nastanjeni v 50 metrov oddaljenem hotelu in so tja pripotovali par ur pred eksplozijo,« je še povedal Franci Zaplatar. V turistični agenciji Kažipot so nam povedali, da so bile najbolj priljubljene destinacije Hrvaška, Grčija, Turčija, Tunizija in Španija, kjer so pari in družine v večini dopustovali sedem dni, za kar so v povprečju odšteli od 70 do 80 tisočakov. »Stranke so bile večinoma zadovoljne s prijaznostjo domačinov, pritoževale pa so se nad visokimi izpenzionskimi cenami,« je še povedal lastnik turistične agencije Kažipot, Vladimir Kečman. **Matej Peternelj**

Kmalu tudi v loških gozdovih policaji na gobarske roparje?

Gobarsko društvo Škofja Loka je letos že drugič prejelo anonimno prijavo na ime določene občana, češ, da po cele dneve nabira gobe in nima težav s prodajo. Predsednica društva **Marta Novljan** poudarja, da člani gobarskih društev lahko samo opozarjajo nabiralce na kršenje zakona o varstvu narave (po tem zakonu je dovoljeno osebi odvzeti iz narave samo dva kilograma samoniklih gliv na dan), ne morejo pa jih kaznovati. »Nadzor nad kršitelji tega zakona lahko opravljata le inšpektor in policist, ki ima pristojnost pregleda vozila. Na Pokljuki so tako kaznovali že kar nekaj gobarskih roparjev, pri katerih so v košari ali prtljažniku avtomobila našli več kot dva kilograma teh slastnih gozdnih sadežev,« je povedala Novljanova ter ob tem dodala, da je kazen za preveč nabranih gob od deset do sto tisoč tolarjev. Novljanova poudarja, da kazni niso predvidene samo za ljudi, ki jih preveč srbijo prsti, pač pa tudi za gobarje, ki storijo prekrške, kot so: nenabiranje

gob v košaro (iz košare padajo na zemljo trosi, iz katerih zrastejo nove gobe), neočiščene gobe v košari, nepravilno parkiranje v gozdu ... Novljanova se zaveda, da se bodo vsi zakoni v praksi uresničevali šele, ko bodo inšpektorji in policisti začeli bolj pogosto nadzirati nabiralce. Tudi v loških gozdovih.

Damjan Likar

Gobarska društva imajo v svojih pravilih točno določene naloge: preučevanje slovenske mikoflore in mikološko izrazoslovje, med člani in občani vzpodbujati osveščenost in dejavnost po načelih varovanja in zaščite gliv v naravnem okolju, seznanjati javnost z nevarnostmi zastrupitev in njihovim preprečevanjem.

Člani Gobarskega društva Škofja Loka na razstavah izobražujejo ljudi o nabiranju gob.

Mateja Pintar postala evropska prvakinja

Mateja Pintar iz Praprotna, ki je lani na paraolimpijskih igrah v Atenah osvojila zlato medaljo v namiznem tenisu, tudi letos nadaljuje z nizom vrhunskih rezultatov. Na nedavnem evropskem prvenstvu v italijanskem Jesolu se je okitila kar s tremi medaljami. V kategoriji paraplegikov je postala evropska prvaki-

nja, z **Mojco Tomažin** iz Kranja je osvojila tretje mesto, bronasto medaljo pa si je priborila tudi v tekmovanju vseh kategorij. Mateja je bila na prvenstvu razglašena za najboljšo namiznoteniško igralko v Evropi za leto 2005.

Damjan Likar

Naj medí še naslednjih 100 let!

Septembra so čebelarji slavnostno obeležili 100 let čebelarstva na Škofjeloškem. Bogata kulturna prireditev s slavnostnimi govorniki je potekala na OŠ Cvetka Golarja.

Loški čebelarji spadajo med večje čebelarске družine v Sloveniji, najmlajši član je star 22 let, najstarejši člani pa so stari tudi 85 let. Vsem je skupna ljubezen in spoštovanje do pridnih čebel, hkrati pa se trudijo, da bi tudi druge izobrazili o pomenu čebeljega dela za floro in s tem posledično za človeštvo. "Cesar Oton II. je daroval loško ozemlje škofu Abrahamu iz Freisinga daljnega leta 973, v darilni listini pa je zapisano, da

Robert Kastelic

mu podarja tudi čebelarstvo. Čebele so imeli predvsem zaradi medu in voska, kar je predstavljalo pomemben vir dohodka. Čebelarstvo se je kasneje vedno bolj razvijalo in v začetku 20. stoletja so se začela ustanovljati prva društva. Tako so 6. januarja leta 1905 ustanovili Čebelarško društvo Škofja Loka, v katerem je bilo 20 naprednih čebelarjev, prvi predsednik pa je bil Primož Žontar," je nekaj besed o začetkih čebelarstva na Loškem povedal sedanji predsed-

nik škofjeloškega društva **Robert Kastelic**.

Leta 1976 je Čebelarško društvo Škofja Loka štelo največ članov, in sicer 126. Vseskozi se lahko ponašajo s strokovnim vodstvom in priznanimi čebelarji, ki tako organizacijsko kot strokovno zelo dobro pokrivajo svoje področje. Prav tako se vseskozi strokovno izobražujejo ter skrbijo za primerno zdravstveno stanje čebel, sodelujejo s kmetijsko in veterinarsko službo, povezujejo pa se tudi s čebelarji izven meja Slovenije. V pripravi je tudi kronika o 100. obletnici čebelarstva na Loškem, ki naj bi izšla predvidoma do novega leta.

"Trudimo se za pomlajevanje članov in z veseljem organiziramo čebelarški krožek v osnovnih šolah. Želimo si namreč utreti pot za naslednjih sto let ter tudi v prihodnosti skrbeti za promocijo čebelarstva. Vse to pa bo lažje, ko bomo imeli svoj čebelarški dom. Cilj je bil, da bi bil že zgrajen do stote obletnice, vendar žal to ni bilo mogoče. Vendar z veseljem povem, da so začetna dela stekla ravno prejšnji teden in upam, da bomo čez leto ali dve v svojih društvenih prostorih," je povedal Kastelic in zaključil s čebelarskim pozdravom: "Naj medí!"

Okroglega jubileja se je udeležil tudi predsednik Čebelarске zveze Slovenije **Alojz Peter-**

le in ob tej priložnosti povedal: "Vedno mi je prijetno opravilo biti na 100. obletnici kakšnega društva, kjer se skupaj spomnimo rodov, ki so se zaljubili v čebele in čebelarstvo. Odnos do narave zahteva spoštljivo pozornost in zato sem še posebno vesel, da dajete velik poudarek na znanju in da mislite tudi na mlade ter sodelujete z drugimi društvi tako doma kot tudi v tujini. Slovenci živimo s čebelami in Slovenija je ravno zaradi svoje pridne kranjske čebele znana po vsem svetu. Na koncu vam želim čim hitrejšo izgradnjo čebelarskega doma."

Župan občine Škofja Loka **Igor Draksler** pa je dodal: "Vesel sem, da so bili sprejeti novi prostorsko-reditveni pogoji in da se je tako čebelarški dom končno lahko začel graditi. Vsekakor bo občina nekaj sredstev za gradnjo prispevala tudi v naslednjem letu." 100. obletnica je bila tudi priložnost za podelitev nagrad za posebne zasluge in za dvig slovenskega čebelarstva. Tako so odlikovanje Antona Janše III. stopnje prejeli **Matija Božnar, Peter Žagar, Peter Čadež, Franc Stanonik** in **Slavko Jelovčan**. Odlikovanje Antona Janše II. stopnje sta

prejela predsednik Čebelarškega društva Škofja Loka **Robert Kastelic** in **Anton Fojkar**. Škofjeloško čebelarško društvo pa je prejelo tudi priznanje Čebelarске zveze, ki ga je podelil predsednik

Alojz Peterle, ki je ob tej priložnosti dejal: "To je največje in najpomembnejše priznanje naše zveze. Mislim, da si ga vaše društvo

več kot zasluži. V veliko čast mi je, da vam ga lahko izročim."

Slovesnost je spremljal bogat kulturni program. Pevski zbor Lubnik je poleg Zdravljice zapel tudi pesem Ob Sori in Oj, Triglav moj dom. Da veselje spremlja ples, je dokazala mlajša folklorna skupina Osnovne šole Cvetka Golarja. Učenci omenjene šole so občinstvo z recitali, skeči in igrami popeljali v čebelji svet, kot ga vidijo otroci. Dobre pesmi ni manjkalo, za kar je poskrbel **Janez Triler**, ki je občinstvo tako navdušil s pesmijo Čebelice, da so zapeli skupaj z njim. Za dobro voljo je poskrbela Folklorna skupina Škofja Loka, ki je zaplesala prekmurske in gorenjske plesne. Program – rdeča nit so bile čebele – je povezovala **Matija Feltrin Novljan**.

Klavdija Škrbo Karabegović

NOVICE IZ OBČINE GORENJA VAS-POLJANE

Drevesa padajo na cesto - končno

Vsakodnevni vozniki na relaciji Trebija-Podgora so končno dočakali svoj veliki dan. Dela za nov odsek, ki je že leta ne le ozko grlo poljanske regionalke, temveč tudi zelo nevaren, so se končno začela. V zadnjih dneh septembra so delavci pričeli s sekanjem dreves, promet pa ureja semafor. Kljub večminutnemu čakanju se vozniki ne pritožujejo, saj se zavedajo, da »cilj posvečuje sredstva« tudi v tem primeru.

Regionalna cesta med Gorenjo vasjo in Žirni tako dobiva lepšo in varnejšo podobo. Spomladi so bila zaključena dela na cesti med Gorenjo vasjo in Podgoro. O tem, kako se bodo nadaljevala že za poletje napovedana dela na odseku med Podgoro in Trebijo, je Bojan Papler z Direkcije Republike Slovenije za ceste povedal: »Dela bodo stala 215 mi-

lijonov tolarjev; večino potrebnih sredstev bo prispevala država, manjši delež, 10 milijonov, pa občina Gorenja vas-Poljane. S tem odsekom Direkcija RS za ceste zaenkrat zaključuje z večjimi deli na cesti med Gorenjo vasjo in Žirni.«

Med Podgoro in Trebijo je 1200 m dolg odsek, kjer bo treba zamenjati spodnji in zgornji ustroj ter razširiti cestišče, gradbinca pa čaka še izgradnja dveh avtobusnih postaj in ureditev pločnikov na Trebiji. Zaradi naštetega se bo treba sprijazniti s polovično zaporo ceste. Dela naj bi bila končana v maju 2006.

Tudi proti Sovodnju potekajo določena gradbena dela na podpornih zidovih, celotna rekonstrukcija ceste, ki že lep čas buri duhove, pa še ni v dolgoročnem programu ministrstva.

Vzpon na Blegoš

Brez dlake na jeziku lahko napišemo da postajajo rekreativci na Hotavljah, tudi s pomočjo ŠD Marmor, ena najbolj delovnih skupin na področju športa. Letos so že sedmič zapored organizirali vzpon z gorskimi kolesi na 1562 m visok Blegoš. Res, da je glavna nagrada, ki vsakič pridiš iz Krasa Sežana, omamen magnet, zaradi katerega noge še hitreje poganjajo pedala proti vrhu, res pa je tudi,

da postaja vzpon iz leta v leto bolj množičen, prepoznaven in zanimiv.

Predsednik društva **Niko Stržinar** tudi letos ni mogel skrivati veselja. Tekmovanje, ki so ga z leti nadgrajevali – na začetku se je tekmovalo le za pokal Slovenija, danes je v igri državno prvenstvo –, je letos privabilo kar 172 tekmovalcev. Med njimi je bil vsakič tudi Adolf Križnar, ki je pri svojih 74 letih za seboj pustil dobršen del sotekmovalcev.

Na Hotavljje pridejo tudi najboljši slovenski športniki: Jure Robič, Primož Čerin, Alojz Oblak, Jože Rogelj in drugi. Vsako leto tekmovalci izboljšajo tudi rekord proge, letos so izmerili nov najboljši čas: zmagovalec Robert Vrečer je prišel na cilj v pičlih 46 minutah. Organizatorji so mu pripravili posebno presenečenje. V dar je dobil zibelko in nočitev za dve osebi v koči na Blegošu. Za bodoči rod kolesarjev je treba skrbeti tudi na tak način, mar ne?

Hura za kolesa – teden mobilnosti v Gorenji vasi

V Rudniku urana Žirovski vrh v zapiranju so teden mobilnosti zaključili na poseben način. Odločili so se za presenečenje. Da so bili izvorni, potrjujejo nasmejani obrazi predstavnikov obeh osnovnih šol v občini. Osnovnošolcem iz Poljan in Gorenje vasi so skupaj s Cestnim podjetjem Ljubljana poklonili 20 koles v vrednosti 2 milijona tolarjev. Franc Avberšek, direktor Rudnika urana Žirovski vrh v zapiranju, je ob tej priložnosti dejal, da se zaveda, da je kolesarje-

nje šport, ki na vsak način sodi v dolino. Skliceval se je na besede župana Jožeta Bogataja, ki je ob neki priložnosti omenil, da je v občini več kot 600 km cest, precej tudi po samem Žirovskem vrhu, koder je bilo več rovov rudnika. Takrat se je domislil, da bi kolesarjenje vzpodbudili tudi pri mladih.

Ta donacija je velikega pomena – učenci bodo kolesa, upajmo, da čim več in na najboljši način, uporabljali pri pouku, krožku in izvenšolskih dejavnostih.

Dela čez glavo

Dom Partizan, ki je v svojih najboljših časih pred dobri tridesetimi leti slovel kot center zabave za mlade iz vse doline, dobiva danes novo podobo. Korak za korakom ga prenavljajo in ne bo dolgo, ko bo zasijal v povsem spremenjeni podobi.

Jesenski čas je kot nalašč za rekonstrukcije cest in v občini Gorenja vas-Poljane je kar nekaj gradbišč, kjer potekajo dela. Upajmo, da bo že kmalu prišel na vrsto most tik pred nekdanjim rudnikom, kjer se je v preteklosti zgodilo že več prometnih nesreč, tudi s smrtnim izidom. Župan Jože Bogataj je pohvalil poslance, ki se trudijo, da na ustreznih ministrstvih »opazijo« tudi tiste državne ceste, ki tečejo skozi občino.

Naslednje leto se bo treba osredotočiti na telovadnico

v Poljanah. To ne bo majhen zalogaj, država bo svoj del pokrivala v treh letih, toliko časa pa izgradnja ne bo mogla trajati. Kdo bo moral poskrbeti za pravočasne finančne injekcije, se ve: občinski proračun.

Za mnoge je usoda delavk nekdanjega obrata Alpine že daljna preteklost, župan pa še zmeraj spremlja razplet tega za marsikatero družino v občini težkega trenutka. Tiste, ki so se zaposlile tudi po posredovanju občine, so zadovoljne, s skupino, ki pa je šla po svoje in so odklonile ponujeno pomoč, pa ne ve, kaj se dogaja.

Šubičeva hiša v Poljanah je že lep čas »občinska«. Pred začetkom prenavljanja so odkupili del sosednjega zemljišča, ker so ugotovili, da ni prostora za dograditev kurilnice, brez katere hiša ne more biti.

Izgubljena ali ukradena delavska knjižica

Terezija Potočnik in njen mož Pavel iz Koprivnika imata v življenju nemalo problemov. Pred leti jima je potres porušil hišo, take in drugačne težave pa so se še nadaljevale. »Danes, ko je mož star 63 let, bi se želel upokojiti, žal pa mu je bila ukradena delavska knjižica, v kateri je imel zabeleženih vsaj 20 let različnih zaposlitev. Nenehno piševa pritožbe na ministrstvo za družino in socialne zadeve, vendar nama jih vztrajno zavračajo. Konec avgusta sva dobila odločbo, s katero so nama zavrnili tudi zadnjo pritožbo – kot neutemeljeno. Prepričana sva, da mora biti moževa delovna doba zabeležena še kje drugje, ne samo v delavski knjižici. Zelo sva obupana in ne veva, kako se bova lahko preživljala le z mojo minimalno pokojnino,« je žalostno potarnala Terezija.

Katere škofjeloške hiše so bile letos najbolj urejene?

Skupina za lepšo Loko je tudi letos ocenjevala najlepše urejene hiše v Škofji Loki. Največji napredek so opazili pri podjetjih in stanovanjskih hišah, kjer so mnogi lastniki cvetlični pragozd spremenili v usklajene, modne nasade cvetja.

Člani ocenjevalne komisije so opravili dva ocenjevalna kroga, prvega spomladi, drugega septembra. **Dunja Ogrizek** pravi, da so bili letos prijetno preseščeni nad lepoto urejenih stavb, pri čemer je najprej omenila stanovanjske hiše, rekoč: »Opazili smo, da so mnogi občani cvetlične nasade uredili po nasvetih strokovnjakov, znanje o floristiki so črpa-

li predvsem pri vrtnarji Reš iz Podvina.« Dunja je pohvalila tudi nekatere organizacije in loška podjetja, ki so izjemno polepšala podobo svojih zelenic. Omenila je Jelovico, ki je s prihodom nove direktorice mag. Nade Slovnik očitno na dobri poti, da postane eno od najlepše urejenih škofjeloških podjetij. Po njenih besedah tudi Center slepih in starejših Škofja Loka skrbi za tihožitje, saj obiskovalci lahko na vsakem oknu opazijo korita s cvetjem. Poudarila je tudi ocvetličenje hiš v starem mestnem jedru, ki jih lahko občudujejo tudi turisti. »Zelo smo veseli, da so lastniki hiš na Placu sprejeli rože kot darilo cvetličnega sejma in postavili sadike na okenske police,« je povedala Dunja. Pri večstanovanjskih stavbah so člani komisije tudi zaznali napredek, najbolj pa so bili razočarani nad sakralnimi objekti. Pravijo, da so

nekatero posvetne stavbe, z izjemo nekaterih, tako neurejene, da si zaslužijo bodečo nežo. »Brez rož, grde fasade, neurejeni dostopi,« je bila do cerkvenih objektov kritična Dunja, pri čemer je poudarila zlasti propadajoče kapelice na križevem potu na Hribcu.

Član komisije **Andrej Karlin** pravi, da bi za občane zgodaj spomladi organizirali predavanja o pravilnem ocvetličanju, saj želijo, da bi si drugo leto Škofja Loka nadejala še bolj rajsko podobo. Zanimiv je tudi njegov predlog, da bi ob vpadnici v staro mestno jedro – zraven križišča pri TIC-u – uredili vrt in postavili prostor za slikarje, ki bi upodabljali srednjeveško mesto, umetnine pa prodajali turistom.

Damjan Likar

Vera Hribnik iz Podlubnika: Zame je urejanje cvetličnih nasadov način življenja. To delam z veseljem in ljubeznijo do rož. Vse cvetlice posadim sistematično, saj imam podroben načrt sajenja. Vsake tri dni rože zalivam, pri čemer porabim kar 160 litrov vode, v kateri je gnojilo za zelene liste in cvetove.

Ocenjevalna komisija skupine za lepšo Loko pred hišo družine Hribnik, ki tudi letos sodi v najožji krog favoritov za najlepšo urejeno hišo.

Bliža se prva jesenska seja občinskega sveta

»Letos je bilo zelo mirno leto. Nekateri projekti so še zmeraj »na čakanju«, več cest pa se je vseeno asfaltiralo,« pove župan. Tisti, ki vsak dan pešočijo na Mrzli vrh ali na Lednico po Industrijski cesti, so verjetno opazili, da se že kažejo prvi obrisi nove ceste, ki bo speljana skozi industrijsko cono. Precej je bilo tudi manjših vzdrževalnih del na cestah in vodovodih.

»Glavni namen našega poslovanja na občini je bil, da se likvidnostno stanje izboljša,« je ocenil trenutno stanje Bojan Starman. V oktobru načrtujejo naslednjo sejo občinskega sveta, kjer bodo obravnavali rebalans proračuna. Pregledali pa bodo tudi osnutek proračuna 2006.

Beseda je nanesla še na nekatere »stare zadeve«. Omenil je, da je na situ ostala izgradnja sedežnice v nordijskem centru v Račevi. Tudi gradbena dela pri muzeju stojijo in čakajo boljših časov, morda že v naslednjem letu? V končni fazi so izdelave cestnih študij za prestavitve benčinske črpalke v stare Žiri, zato se bodo morda že v kratkem naredile tudi ustrezne pogodbe za zamenjavo

zemljišč.

V pogovoru je župan omenil tudi načrte za izgradnjo doma za starejše občane. Še enkrat je spomnil, da je le-ta po prioriteti dokaj visoko na spisku za pridobitev finančne injekcije ministrstva za družino in socialne zadeve. Konkretni namigi, kdaj se bo vreča z denarjem odvezala, pa iz Ljubljane še niso prišli.

Tako imenovana »prva faza« v Maršaku – tam bodo nekoč športna igrišča – je že v teku. Odkupujejo se zemljišča, kar je pogoj za nadaljevanje del. Dobračevci še niso pozabili, da so jim bili obljubljeni pločniki. Župan je zatrdil, da se bo to zgodilo naslednje leto. Enako prijetno usodo bodo doživeli tudi pločniki skozi stare Žiri.

Za avtobusno postajo na Selu še zmeraj nimajo vseh potrebnih soglasij, vendar se zdi, da se bo izgradnja kljub temu že kmalu začela. Čakanja imajo Žirovci že dovolj.

Kot v preteklih letih se bodo na občini Žiri tudi letos potrudili, da bodo za nekatere projekte (industrijska cona) dobili finančna sredstva tudi iz evropskih skladov.

Referendumska nedelja malo drugače

Turistično društvo Žiri je po lanskem prvem in zelo uspešnem pohodu po poteh ob rapalski meji letos drugič organiziralo to zanimivo rekreativno prireditev. Pohodniki iz različnih slovenskih krajev – od Nove Gorice do Ljubljane in Gorenjske – so se zjutraj zbrali pred turistično-informacijsko točko v središču Žirov. Skupaj so krenili proti Tabru, staremu delu Žirov, kjer je pod Žirkom ujet legendarni žirovski zmaj Lintvern. Tokrat je bil dobre volje, tako da ni bruhal vode. V Tabru se je skupina pohodnikov razdelila v dve skupini – prva je krenila po krajši poti iz Tabra proti Breznici. Vodnik Anton Mlakar jim je med potjo povedal mnogo zanimivega o življenju starih Žirovcev in o burnih časih, ko so bile Žiri kraj ob »stari« meji. Pri »ta glavnem« konfinu št. 39 je pohodnike pri nezakonitem prehodu meje zalotil jugoslovanski graničar. Udeleženci krajše variante so prišli še pravočasno na Breznico, da so se lahko udeležili tudi maše, ki se je odvijala v sklopu praznovanja brezniškega vaškega praznika.

Druga skupina pohodnikov se je iz Tabra podala na daljšo različico pohoda. Preko Lednice so se po prijetni gozdni poti povzpeli na skoraj 1000 metrov visoki Mrzli vrh. Medtem se je iz meglenega jutra razvil prelep sončen dan. Tudi drugo skupino pohodnikov je na poti zalotil stari znanec jugoslovanski graničar. Če je bil kdo kaznovan zaradi tihotapljenja, pa ne vemo.

Vsi pohodniki, naštelih so jih več kot tristo, so se na koncu skupaj poveselili na Breznici. Vaščani Breznice so pripravili zabavni program s harmonikašico, ljudskimi pevkami, Mico Biondo s Sovodnja, poleg tega so se obiskovalci lahko od srca nasmejali zaigranim skečem.

Rapalska meja že dolgo nima več namena ločevati, prav nasprotno, postala je prava združevalka. Prav je tudi, da se na tak način spomnimo na tiste burne in težke čase, ki jih je v letih med obema svetovnima vojnama preživljalo obmejno prebivalstvo na obeh straneh meje. Naslednje leto, na zadnjo septembrsko nedeljo, bodo poti ob »stari« meji zopet oživele.

Dan miru v vrtcu v Žireh

V sredo, 21. septembra, so v vrtcu v Žireh priredili pravo pravcato slovesnost ob dnevu miru. Vključili so se tudi v svetovni projekt Pomagajmo ljudem. Že dopoldne so otroci izdelovali papirnate ptice, ki so jih potem v

soboto »izpustili« na prostost. Pogovarjali so se o miru, skupaj s starši so sodelovali v delavnicah. Starejše skupine so na to temo risali tudi plakate.

Vzgojiteljica **Damjana Milardovič** je povedala, da so malčki veliko spraševali in kasneje znali tudi sami razložiti, kaj pomeni mir na svetu.

Čebele tudi pikajo, mar ne?

V dneh, ko Žirovci praznujejo 100. obletnico ustanovitve svojega čebelarkega društva, so čebelarji v svojih vrstah še posebej toplo pozdravili najstarejšo čebelarko **Francko Lukančič**, Jernačevcovo mamo, doma iz Račeve. Že njen oče je sodil med večje čebelarje na Žirovskem. Ko je zbolel, mu je Francka pomagala in hkrati vzljubila marljive živalce. Resneje se je lotila čebelarstva leta 1966, ko sta jo sinova, ki sta šla služiti domovini, postavila pred dejstvo, da mora v času njune odsotnosti skrbeti za čebele. Že takoj na začetku se je morala naučiti, kako pomagati čebelam, da prezimijo. Vsako leto je sama točila med, toda tako dobre letine kot je bila lanska, še ni bilo. Na začetku je imela šest panjev, kasneje pa zmeraj približno dvajset. Prva dva panja sta dobila sinova za plačilo, ko sta hodila v »žernado«. Povedala je, da so na začetku pridelali največ borovničevega medu, danes je v glavnem mešan.

»Najbolj zdrav je gozdni. V njem je vse, kar organizem potrebuje. Kostanjev je pa za zdravila. Med je dober tudi takrat, če

smo zaprti. Dobro dene pri prehladnih obolenjih in pri revmi. Pri nas ga imajo vsi radi; ko ga točimo, nas je polna hiša.« iz osebnih izkušenj razlaga Francka.

Že njeni starši so jo učili, da čebela »umrje«, saj iz medu izdelujemo vosek, iz katerega so sveče v cerkvi. Vsak dan stopi do čebelnjaka, kajti paziti mora, da ne pride kakšen roj na »raubajne«.

»Tisti čebelarji, ki čebelam dajejo hrano pred sedmo uro zvečer, so krivi, da pride do zmed v čebelnjakih. Čebele hrano zavohajo, priletijo, se zanjo stepejo in poberejo, kar je na razpolago. Človek še ve ne, kako so pametne,« se nasmeje.

Čebeljega pika se nikoli ni bala. Še danes, ko se preobleče, velikokrat začuti, kako ji kakšna čebela leze po koži, toda tega ne vzame za mar. Nekoč, ko so se snela vratca panja, je dobila za vrat cel roj čebel. Ne ve več, koliko jih je bilo, ki so jo opikale. Komaj da se je še lahko zatekla do bližnjega soseda Anžona, tako so jo zdelale.

Kadar se je kakšen roj odločil, da gre po svoje, ga je sama ukrotila. S pomočjo »krajnička« in

Francka Lukančič - najstarejša čebelarka

»vevnčke«. Ves čas se je tudi izobraževala, prebiralala strokovne revije, posvetovala pa se je tudi z ostalimi čebelarji, zlasti z Albinom Tavčarjem.

Jernačevcova kmetija leži na sončnem hribu v Račevi. V teh jesenskih dneh, če se le dvignejo megle, je obsijana s soncem. Francka pravi, da se ji leta že poznajo, zato čez dan najraje kleklja. Pa kaj skuha in naredi to in ono

okoli hiše ter na njivi. V veliko pomoč, tudi pri čebelarjenju, ji je mož Vinko, ki se mu ne pozna, da se bliža devetdesetim.

Francka Lukančič je zelo aktivna tudi v domačem društvu. Pomagala je, ko so se pripravljali na gradnjo čebelarkega doma v Rakulku. S pomočjo veselíc so zbirali denar, na njihovi strani pa je bilo tudi vreme, saj jim ni nikoli pokvarilo zabave.

Slikarke na pohodu

Prijazen petkov skok v novo jesensko zimsko sezono se je začel v galeriji v Žireh, kjer so številni obiskovalci prvič videli od blizu to, kar nastaja pod čopičem slikarke **Ajde Erznožnik** iz Žirov. Pripravila je več zanimivih projektov različnih slogov in tehnik. Med razstavljenimi eksponati je bilo tudi nekaj študijskih aktov, ki so še posebej pritegnili moški del obiskovalcev.

Bodoča slikarka študira na visoki šoli za risanje in slikanje v Ljubljani. Upa, da ji bo jeseni prihodnjega leta uspelo nadaljevati študij v Zagrebu ali na Češkem. Najbolj ji je blizu izražanje s stripom. Tega sicer ne

počne vsak dan, vendar jo tovrsten umetniški pristop vsakič napolni z novo energijo.

Na vprašanje, kdaj je v sebi odkrila talent za slikanje, se je na ves glas zasmejala: »To bi morali vprašati mojo mami. Zmeraj je govorila, da je sestra Blažka pomivala posodo, jaz pa sem risala.«

Očitno je, da postaja rod žirovskih mladih slikarjev vse močnejši, med njimi pa, zanimivo, prednjačijo ženske, kar je svojevrstna protiutež nekdanji strogo moško naravnani žirovski naivi. Poleg tega, da dokaj spretno suče čopič, je Ajda tudi pesnica, zato upamo, da se ji bo kmalu ure-

sničila želja in bo izdala prvo pesniško zbirko, ki jo bo sama tudi ilustrirala.

Če že govorimo o tej razstavi, ne moremo mimo glasbeno žlahtnih flavtistke Gordane Buh in pianistke Tjaše Rus, ki sta poživili otvoritev. Slikarko Ajdo Erznožnik je javnosti predstavil akademski slikar Stane Kosmač.

Ajda Erznožnik

Žiri Aid – dobrodelna finančna injekcija za dokončanje vrtca

V Žireh je v petek, 16. septembra, na stadionu Osnovne šole Žiri potekal dobrodelni koncert, imenovan Žiri Aid, in sicer z namenom pridobiti finančna sredstva za čim hitrejšo ureditev okolice žirovskega vrtca. »Žirovski občinski veljaki namreč že nekaj časa obljublajo, da bodo dokončali začetno delo in poleg vrtca uredili tudi njegovo okolico z ustreznimi igrali za otroke. Ker se to do sedaj še ni zgodilo, smo organizirali dobrodelni koncert in z zbranimi 850.000 tolarji prispevali skoraj polovico potrebnih sredstev,« je povedal glavni organizator koncerta **Miha Kravanja**. V organizacijskem odboru sta bila poleg njega tudi **Mina Kravanja** in **Sandi Ževard**. Glavni tajnik občine Žiri, **Andrej Poljanšek**, je bil po Kravanjevih besedah vesel pobude in prejetih sredstev ter je obljubil, da bo okolica vrtca v Žireh dokončana do 1. maja 2006. »Veseli smo, da se je povabilu na dobrodelni koncert odzvalo 16 pevcev in glasbenih skupin, ki so se za dobro-

delne namene odpovedali honorarju ter od pete ure popoldan pa tja do druge ure zjutraj zabavali tako otroke kot odrasle. Na koncertu so tako nastopili: Irena Vrčkovnik, čarovnik Toni, Matjaž Ograjenšek, Stane Vidmar, Suha špaga, ansambel Vita, Jože Burnik, Tina, Sausages, Luna park, Razvaline,

XXX Band, Unimogs, Sten Vilar, Ave ter Obidil. V imenu celotnega organizacijskega odbora se zahvaljujem tudi Saši Pivk Avsec ter 82 sponzorjem, ki so prispevali darila oziroma prireditev finančno podpri,« je še povedal Miha Kravanja.

Matej Peternelj

Stalni gostje dobijo v baru Esta najboljšo mizo

Lastnica bara Esta na Jezerski ulici v Žireh, **Anita Kavčič**, svoje goste in mimoidoče večkrat preseneča z zanimivimi »osebami«, ki krasijo vhod v bar in jih z malo truda izdelava sama. »Moj zadnji izdelek predstavlja »gospod in gospa«, ki sem ju posadila kar za mizo, ki je v poletnem času najbolj priljubljena in jo ponavadi zasedejo stalni gostje. Izdelava mi je sicer vzela nekaj popoldanskih uric, a je že precej gostov in mimoidočih moja »stalna gosta« pohvalilo in se jima nasmejalo, tako da se je trud izplačal,« je povedala nasmejana

Anita. Dodala je tudi, da je pozimi pred njenim barom mogoče videti zanimive in velikanske snežene skulpture, ki jih izdelajo sosedovi fantje in poleg tega poskrbijo tudi za promocijo, saj slike potem krožijo na internetu. Počakajmo torej na sneg, da vidimo, s čim nas bo bar Esta presenetil to zimo.

Matej Peternelj

Stalna gosta, ki se jima prav nič ne mudi.

Loški rojak iz Amerike, ki je čudežno preživel rusko fronto

Polde Langerholc, 81, iz Pittsburgha v zvezni državni Pensilvanija izhaja iz drugega rodu zamejskih Slovencev, ki so odšli s trebuhom za kruhom v Ameriko. Konec septembra je ponovno obiskal Slovenijo in predvsem Škofjo Loko, kjer je v vasi Trnje preživel otroštvo in mladost. Dokler ni prišla vojna. »Še vedno se včasih uščipnem, da ugotovim, ali sem res sploh živ,« pravi loški rojak, ki je med vojno čudežno preživel rusko fronto.

Kako se spominjate svoje mladosti?

Izhajam iz kmečke družine na Trnjah, kjer so me že v otroštvu na-

Polde Langerholc

vadili na trdo delo. Leta 1942, pri osemnajstih letih, so me ugrabili Nemci in odvlekli na mejo s Hrvaško, kjer sem tri mesece sekal drevesa. Naslednje leto sem bil nekaj časa njihova delovna sila na avstrijskem Koroškem, dokler me niso odpeljali v Nemčijo, preoblekli v vojaško uniformo in poslali na stražo na francosko obalo. Preden so zavezniki izvedli invazijo na Normandijo, so nas poslali nazaj v Nemčijo, na stražo pa postavili svoje vojake, ker nam niso zaupali. Nas so poslali na rusko fronto, ker so vedeli, da se bomo bolj bojevali proti Rusom kot proti Američanom.

Kaj se je dogajalo na ruski fronti?

Zadnje dni fronte so potekale najbolj srdite bitke. Imel sem mitraljez in revolver. Sredi boja se mi je pokvaril mitraljez. Nemški oficir me je poslal nazaj in rekel, naj sam popravim orožje. Nisem ga

znal usposobiti. Če danes pomislim, mi je okvara verjetno rešila življenje, kajti Rusi so najbolj obstreljevali ravno vojake z mitraljezi, ker je bilo to najmočnejše orožje. Takrat se je že zvečerilo, zato sem se odločil za odhod v bližnjo vas, kjer mi je nek kmet dovolil prespati na klopi. Ko sem se zjutraj zbudil, mojega orožja ni bilo več. Menda ga je ukradel gospodarjev sin. Nisem se mogel vrniti k Nemcem, saj so tistega, ki je izgubil orožje, ustrelili. Kmeta sem prepričal, da mi je posodil civilno obleko, potem sem se šel skrit v njegov skedenj. Čez nekaj časa je tik ob hlevu padla ruska granata in celo poslopje se je tako močno streslo, da sem mislil, da se bo podrlo. Kmalu zatem so prišli v vas Rusi in vprašali gospodarja, če so kje nemški vojaki. Na srečo me ni izdal. Pri kmetu sem preživel tri mesece, pasel krave in stradal do onemoglosti. Gospodinja mi ni nič privoščila, zato sem ob štirih zjutraj vstajal in na roko mlel koruzo, da sem lahko naredil sok. Obleka je imela toliko bolh, da sem moral ponoči spati gol in se pred mrazom zakopati v seno.

Kam ste šli po treh mesecih stradanja?

Preselil sem se v drugo vas k bolj radodarnemu kmetu. Tam so Rusi večkrat iskali ukrajinske partizane, da bi jih postrelili, ker niso hoteli v rusko vojsko. Ko so prišli v vas, sem s temi partizani vedno moral pobegniti v gozd in se skriti. Neko zimo so Rusi vas obkoličili, a smo vseeno uspeli prodreti skozi njihov obroč. Zasedovali so nas po stopinjah, snega je bilo do kolen. Ko smo prišli v drugo vas, so bili tudi tam Rusi. Obrnili

Drugi rod Ločanov, ki živi v Ameriki.

smo se in pred seboj zagledali naše zasledovalce. Na srečo je močno snežilo, tako da nas niso videli, ko smo se skrili.

Kaj se je z vami dogajalo ob koncu vojne?

Septembra leta 1945 sem iz sedanje Ukrajine pobegnil na Poljsko. Skril sem se v seno na tovornem vlakcu. Na železniški postaji na Poljskem so me prijeli policaji. Pri meni so našli moj rožni venec, zato so rekli: »To mora biti dober fant«. Po dveh dneh so me izpustili. Šel sem v Celovec, kjer so mi rekli, da še ni varno priti domov, ker bi me lahko ubili. Potem sem bil v begunskem taborišču v Spittalu do leta 1949, kjer sem se sam naučil popravljati ure. Takrat sem se odločil, da grem v Ameriko k stricu. Šest let sem delal v premogovniku v Johnstownu, nato pa sem se preselil v Pittsburgh, kjer sem bil osemnajst let – vse do upokojitve zaposlen v naftnem podjetju. Ob službi pa sem vedno tudi popravljal ure. Še danes moj delavnik traja od 10 do 12 ur, od ponedeljka do sobote. Ure bom popravljaj do smrti, saj me to nadvse veseli. V nedeljo imam prosto, takrat z ženo ponavadi obiščeva ožje sorodnike.

Kako ste si uredili življenje čez lužo?

Kmalu po prihodu v Ameriko sem poročil Slovenko, katere starši izhajajo iz Poljanske doline. Pišejo se Jelovčan. Imava štiri hčerke in šest vnukov. Vsi so zdravi, samo slovensko ne znajo. V našem mestu je sicer nekaj tisoč Slovencev in mnogi so zelo zavedni. Imamo svojo radijsko postajo, organizaciji »Slovenska narodna podporna enota« in »Kranjsko slovenska katoliška enota«. Slovenski prijatelji iz Amerike mi vedno, ko grem v domovino, izročijo pisma, ki jih potem razdelim njihovim sorodnikom iz Selške in Poljanske doline.

Zakaj pisem ne pošljejo po pošti?

V vsakem pismu je denar in nekateri ne zaupajo pošti. Zgodilo se je že, da je naslovnik javil, da ni dobil pošte iz Amerike. Mogoče jo je dobil, a je rekel, da je pošta izgubila pismo, ker je hotel še več denarja (smeh). Zaradi takih primerov mnogi že 25 let pošiljajo denar svojim bližnjim preko mene, ki obiščem Slovenijo na vsaki dve leti.

Damjan Likar

Ali kdo še hrani dela slikarja Otta in predmete iz nekdanje cerkve sv. Antona?

Jože Dolenc iz Železnikov, neutrudni ljubiteljski zgodovinar domačega kraja, član uredniškega odbora pri zborniku Selške doline *Železne niti*, avtor nekaterih besedil v knjigi *Doba železarstva v Železnikih*, prevajalec knjige *Eisern* (kot so v nemščini nekoč rekli *Železnikom*) ... namerava v svojem kraju pripraviti zanimivo razstavo, kjer bo potreboval izdatno pomoč sokrajanov.

Kakšno razstavo nameravate organizirati?

Razstavo predmetov v zasebni lasti – slike slikarja Otta in predmete iz nekdanje cerkve sv. Antona. Razstava naj bi bila skupna,

Jože Dolenc

ker je za dve samostojni razstavi ohranjenih izdelkov verjetno premalo. Vsak razstavljen primerek bi opremili z imenom lastnika (po njegovi želji bi ime lahko tudi izpustili), manjkati pa ne bi smel tudi kratak opis predmeta.

Kdo je bil slikar Ott?

Kaka štiri, morda tudi pet let po koncu 2. svetovne vojne je v Železnikih živel slikar Ott, nemški vojni ujetnik. Tako zelo se je vžil v tukajšnje poveljno življenje, da se je kar z nekakšno žalostjo v srcu – ironija, kajne?! – vrnil v rodno Nemčijo, a takrat ne več v »tisočletni rajh«, marveč že v novo

Zvezno republiko Nemčijo. Očitno je bil med ljudmi zelo priljubljen, saj so ga povsod sprejemali za svojega in v časih povojne obnove ter obvezne oddaje kmetijskih pridelkov delili z njim, kar so pač imeli. Da bi se jim po svojih močeh odložil, je v marsikateri hiši, če je le imel slikarski material na voljo, za seboj pustil sliko, na katero se je tudi podpisal. Naslikal je tudi odrske kulise za igre v tedanjem Sokolskem domu (pravzaprav je bil to že Dom TVD Partizan) v Železnikih in v Krekovem domu v Selcih. Kulise v Železnikih še vedno počivajo na podstrešju, kaj pa je s selškimi, mi žal ni znano.

Kaj je vaš cilj?

Zbrati želimo čim več slik, kulis in drugih predmetov, ki so ostali za slikarjem Ottom, ter jih razstaviti v muzeju v Železnikih. Poznam že lastnike petih njegovih slik, prepričan pa sem, da še precej domačinov hrani njegova umetniška dela. Hkrati se bomo povezali z nemškim veleposlaništvom, ki naj bi poskusilo izvedeti, ali mož še živi, ter z njim morda vzpostaviti stik in ga povabiti na razstavo.

Kakšna pa je zgodba o nekdanji cerkvi sv. Antona?

Ko so v Železnikih v letih 1870–1873 gradili novo, sedanjo farno cerkev sv. Antona, so morali prejšnjo najprej podreti. Zelo jo je poškodoval požar maja 1822 – svetlobo le-tega so ob enih popoldne zapazili celo v Ljubljani.

Sakralni element iz cerkve sv. Antona pred letom 1822

Slika nemškega vojnega ujetnika Otta, čigar dela Jože Dolenc išče za razstavo.

Fužinarstvo je že močno usihalo in ni več moglo prispevati toliko, kot so potrebovali. Takratni župnik, ki mu ne gre očitati pomanjkanja poslovne žilice, je prodal, kar je le mogel. Na ta način je pravzaprav hote ali nehote dosegel dvoje: prišel je do potrebnega denarja, prodani sakralni predme-

ti iz nekdanje cerkve so pa obstali – no, vsaj večina – med prebivalstvom. Zato želimo zbrati čim več predmetov iz nekdanjega cerkvenega inventarja ter jih predstaviti javnosti. Pri organizaciji razstave bo vsakršna pomoč kajpak nadvse dobrodošla.

Damjan Likar

Če kdo še hrani slike slikarja Otta in predmete iz nekdanje cerkve sv. Antona ter jih je voljan posoditi za razstavo, naj pokliče Jožeta Dolenca na tel. 041/875-707 ali še bolje na joze.dolenc@siol.net.

Berete Loški utrip.

Danski dijaki in profesorji se kličejo po imenu

Konec avgusta so se na Danskem mudili dijaki tretjega letnika škofjeloške gimnazije, ki že skoraj deset let sodeluje z dansko gimnazijo Himmelev iz Roskilda.

Ob 200. obletnici rojstva danskega pravljicarja Hansa Christiana Andersena je bila letošnja tema kajpak posvečena pravljичnim junakom iz obeh dežel. Loški dijaki so danskim vrstnikom predstavili zbirko slovenskih ilustracij iz Andersenovih pravljic ter slovenske pravljичne junake, kot so Peter Klepec, Martin Krpan, kralj Matjaž in Kekec. V njihovi gimnaziji jih je presenetilo predvsem to, da se dijaki in profesorji kličejo po imenu, da imajo pri urah športne

raziskovanju in odkrivanju lepote severne dežele. Med drugim so si ogledali Vikinški muzej, Hamletov grad, zabavišni park Tivoli, Andersenov muzej v Odenseju, na otoku Fyn so občudovali starodavna grobišča iz kamene dobe ..., izredno prijazne družine, pri katerih so stanovali, pa so jih peljale celo na kopanje v 18 stopinj mrzlo Baltiško morje. V morju je plavalo ogromno otjaških meduz, ki so loškimi dijakom vzbujale strah in trepet. Nekaj teh ožigalkarjev so danski vrstniki zato zalučali v Slovence, ki so šele tedaj ugotovili, da tovrstne meduze niso strupene. Loškimi gimnazijcem se je zdel zanimiv tudi življenjski stil Dancev. Dijaki se namreč osamosvojijo že pri 16 letih, pri čemer jim stanovanje v veliki meri subvencionira država. Vsak ima svoj stil oblačenja, ki je pogosto povsem drugačen od modnih trendov. Dijaki so zelo samostojni in disciplinirani, saj med šolanjem redno opravljajo honorarna dela. Tudi njihova arhitektura je posebna in spominja na dansko pokrajino, ki je skoraj povsem ravna. Slovenci so opazili še eno lepo lastnost severnjakov: skoraj nikoli se ne kregajo, pač pa za vse nesporazume najdejo kompromis.

Damjan Likar

Škofjeloški dijaki so se preizkusili tudi v veslanju po vikinško.

vzgoje redne ure plesa in da njihov šolski sistem veliko bolj sloni na projektnem delu. Sicer pa so dijaki večino časa z gostitelji preživeli v

Društvo upokoencev Škofja Loka je 1. septembra organiziralo 15. srečanje upokoencev Gorenjske. Srečanje z bogatim kulturnim in zabavnim programom je potekalo na lokaciji nekdanje vojašnice, neposredno v bližini starega dela mesta. Srečanja se je udeležilo zelo veliko upokoencev, ki so pohvalili dobro organizacijo in zanimiv program.

Kolesarska nomada na mirovni misiji tudi v Škofji Loki

Čehinja Stani Martinkova, 39, in Francoz Richard Ferge, 33, sta se lanskega decembra iz dežele marseilleze s kolesom odpravila na petletno svetovno turnejo, na kateri želita med ljudi razširiti sporočilo miru. Avgusta sta se za štiri dni ustavila tudi v Škofji Loki, ki sta jo označila za eno bolj mirnih mest na njuni poti.

Kako je prišlo do tega mirovnega potovanja?

Ferge: Spoznala sva se v Londonu, kjer sem študiral in opravljal prakso za natakarja sommelierja. Stani je bivala v mestu že tri leta in delala za neko dobrodelno ustanovo. Ona je že prej veliko kolesarila in tudi meni predlagala, naj si omislim kolo, da ne bom v Londonu plačeval za drage taksije. Postala sva navdušena kolesarja in najino prvo daljše potovanje sva opravila od Aljasko do juga Latinske Amerike v dolžini 27.500 km in času 44 mesecev.

Zakaj sta se tokrat odločila za promocijo svetovnega miru?

Na prvi kolesarski turneji sva spoznala ogromno čudovitih ljudi in spoznala, da svet ni tako grozen, kot nam ga vsak dan načrtno prikazujejo mediji. Zato sva želela razširiti sporočilo miru. Verjameva, da vsi lahko živimo v sožitju in miru, ne glede na politično pripadnost, versko opredelitev, barvo kože, spol.

Kako je doslej potekala vajina kolesarska turneja?

Začela sva v Franciji, potem naju je pot vodila po Španiji, v Maroko, Alžirijo, Tunizijo, Italijo in sedaj sva v Sloveniji. Doslej sva opravila 7500 km. Pot bova nadaljevala proti jugu do Turčije, potem pa se bova verjetno usmerila proti Rusiji. Traso prilagajava vre-

menu, ki je v zadnjih letih postalo izjemno nestanovitno. Na kolesu imava tudi zastavice z napisom »Mir« v jeziku vseh držav, ki sva jih obiskala.

Kaj vaju je na poti najbolj preseñnilo?

Alžirija. Prijatelji so nama svetovali, naj ne hodiva tja, ker naju lahko ubijejo. Toda tam sva se doslej počutila najbolj varno in prijetno. Domačini so bili izredno prijazni in gostoljubni. Tudi sicer so se nama Arabci zdeli zelo simpatični. Do nas Evropejcev imajo manj predsodkov kot mi do njih. Saj je celo v koranu napisano, da je treba spoštovati vse druge veroizpovedi. V Svetem pismu piše ravno nasprotno, da je treba pobiti drugoverce, neposlušne otroke, homoseksualce, prešuštnike ... Politiki so naredili največ škode islamskemu svetu, saj so v isti koš so stlačili talibane in muslimansko vero.

Kje so torej korenine nasilja v svetu?

Stani: V zgodovini je bila to predvsem religija, danes pa so v prvi vrsti ekonomski razlogi. Politiki sicer pravijo, da to ni res, vendar je to le pretveza za vojno. Omenila bi tudi nasilje do živali, kajti kot vegetarijanka menim, da imajo tudi one pravico do miru in življenja, primernega njihovi vrsti. Mnogi otroci po svetu sploh ne vedo, kako je prišel zrezek na njihov

Kolesarska nomada sta se v Škofji Loki počutila zelo prijetno.

krožnik. Mislijo, da meso raste na drevesu. Skratka, nasilje do živali se tesno prepleta z nasiljem do ljudi.

Kako ocenjujeta Slovenijo in Škofjo Loko?

Slovenija je ena od najbolj čistih dežel, kar sva jih doslej srečala na obeh turnejah. Mislim, da znate ceniti lepote svoje dežele. Pri vas se počutiva varno. Škofja Loka je eno od bolj mirnih mest na najini poti, ni toliko turistov, tako da lahko bolj opazujeva življenje domačinov. V centru mesta sicer pogrešava fontano, kjer bi se ljudje zbirali. Tudi hotela nimate, zato je dobro, da sva že prej prišla v stik z Gregorjem Kamnikarjem iz Škof-

je Loke, ki nama je nudil prenočišče. Veliko takšnih prijateljev sva spoznala v organizaciji Hospitality club, to je popotniški klub, kjer se člani med seboj dopisujemo in si nudimo podporo na potovanjih (brezplačno spanje, koristne informacije ...).

Sta imela na obeh potovanjih sploh kakšno slabo izkušnjo?

Redko. Ena se je zgodila v ameriški zvezni državi Oregon. Zvečer sva prikolesarila na podeželje in iskala hišo najinega prijatelja. Pozvonila sva pri neki hiši in ven je prihrumela ženska s puško v roki. Grozila je, da naju bo ustrelila, če se ne umakneva z njenega posestva.

Ali kot zakonski par razmišljata o otrocih?

Kolesa so najini otroci. Ne načrtujeva imeti otrok, ker je na svetu že tako ali tako dovolj otrok, za katere moramo poskrbeti. Sicer pa sva na potovanju srečala podoben par, ki sta med kolesarsko turnejo dobila svojega otroka in ga posadila kar na zadnji sedež kolesa ter z njim nadaljevala pot.

Damjan Likar

Želite brezplačno strokovno razlago za vaše fotografije?

Foto klub Anton Ažbe vsako sredo ob sedmih zvečer v Martinovi hiši organizira ogled fotografij, diapozitivov in digitalnih posnetkov na izbrano tematiko. Srečanje vodi mentor – član društva ali gost, ki vsa prispela dela tudi strokovno analizira.

V septembru so fotografske večere vodili Janez Podnar (Naravoslovna fotografija), Tone Mlakar (Oblaki), Peter Pokorn (Naravna in kulturna dediščina) ter Ljubljčan Blaž Šegula, ki je še posebej navdušil s predstavitvijo sveta kobilic in njihovih zvokov, ki je redkost celo v svetovnem merilu. Na sredina srečanja so vabljeni vsi občani, ki prav tako lahko prinesejo svoja fotografska dela in zanje dobijo brezplačno strokovno razlago. Do konca leta se bodo zvrstile še zelo zanimive teme: Otroci, Potovanja, Izkušnje z digitalno fotografijo, Vode, Gore ... Informacije o srečanjih najdete pod rubriko prireditve v vsakem Loškem utripu.

Visok fotografski obisk v Škofji Loki

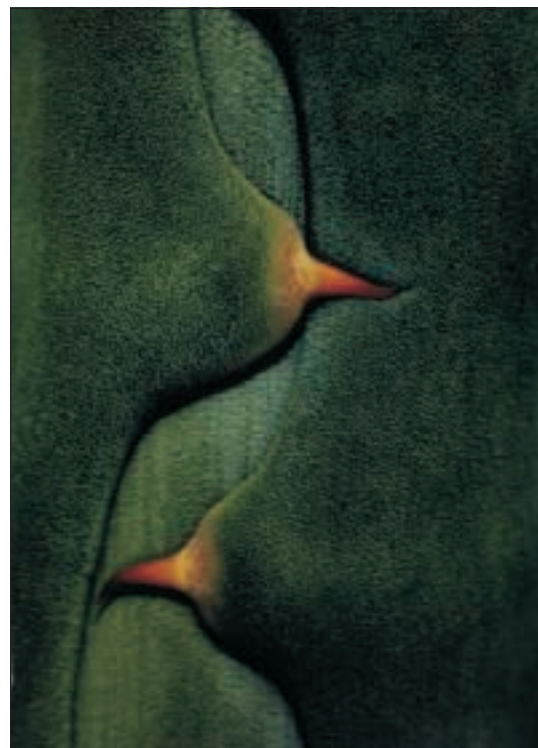
V začetku septembra so bili v Škofji Loki na prijateljskem obisku trije predstavniki predsedstva Mednarodne zveze za fotografsko umetnost – FIAP. Z direktorjem službe za mladino Kurtom Batschinskim iz avstrijskega Beljaka sta iz Belgije prišla podpredsednik FIAP Jacques Denis in njegova soproga Andree Denis, direktorica službe za kolekcije FIAP. S strani Fotografske zveze Slovenije sta bila na sre-

čanju njen predsednik FZS Vinko Skale iz Celja in predstavnik FZS pri FIAP Peter Pokorn iz Škofje Loke. Obisk je bil priložnost za razgovor o novostih v mednarodni zvezi in deležu Slovenije pri njenem delovanju. FIAP namreč združuje 80 dežel z raznih delov sveta in prevladalo je mnenje, da ima Slovenija, čeprav je med najmanjšimi članicami tega mednarodnega združenja, zelo vidno vlogo. Predstavnitvo FZS pri FIAP je že od leta 1997 v Škofji Loki. Škofjeloški Foto klub Anton Ažbe je od vseh slovenskih društev priredil največ razstav pod pokroviteljstvom FIAP, kar je najvišja stopnja v svetovnem merilu. Letošnji bienale za mlade fotografe bo že osma taka prireditvev.

Damjan Likar

Mlademu računalničarju podarimo stare računalnike!

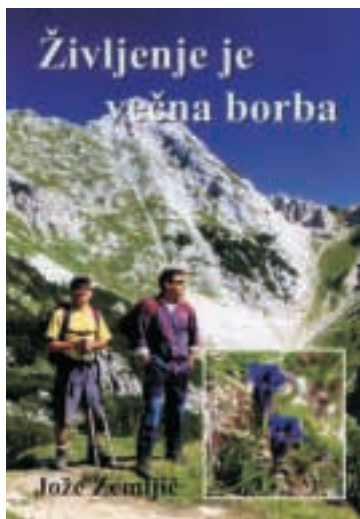
Izobraževalni center Freising
bogataj@freising.si

Erotična fotografija »Agava«, za katero je Peter Pokorn prejel bronasto medaljo na bienalu FIAP v Južni Afriki.

Življenje je večna borba

Tako je naslov zbirki pesmi, črtic in zgodb, ki jo je letos v samozaložbi izdal Škofjeločan **Jožef Zemljič**. Pisatelj in urednik Ivan Sivec je o njem dejal: »Med Slovenci je mnogo pisateljev in pesnikov, ki pišejo za svojo dušo. Šele na stara leta, ko se človek začne srečevati sam s seboj, pa si zaželi delček svoje notranjosti poka-

Naslovnice Zemljičeve knjige »Življenje je večna borba«. Knjigo lahko naročite po telefonu: 04/512-53-13 ali 040/989-562.

zati tudi drugim. Nekaj takega se je očitno zgodilo tudi z Zemljičem. V njegovi knjigi lahko beremo pesmi, ki veliko povedo o njem, še več pa o današnjem času. Pesmi, črtice in zgodbe kot krik groze opozarjajo človeka, naj ne zaide. Jože se ne boji samo za sebe, za svojo življenjsko in pisateljsko usodo, temveč predvsem za Slovence in tudi za vse človeštvo, ki je morda že zdavnaj zašlo in se utopilo pregloboko, da bi se zlahka rešilo. Prav zato je Zemljičevo pisanje tudi svojevrsten opomin vsem nam in predvsem zanamcem, ki morda tega še niso spregledali. Vse njegove pesmi in zgodbe so napisane iskreno in z globokim čutom za človečnost.« Zemljič pravi, da je umetnost biti človek po božji podobi. To se kaže v vsej zgodovini, v vojnah med verami, nasilju, oblasti večjega nad manjšim ... Zato se za človeški rod boji, saj le-ta hlasta samo za dobrinami, materializmom, udobjem, plehkostjo in skoraj nič več za svojimi duhovnimi vrednotami. Naslov pa po svoje govori, da Zemljič vendarle ni vrgel puške v koruzo. Življenje je borba in kdor se bojuje – pa čeprav z mlino na veter –, tako ali drugače prej ali slej zmaga. **D. L.**

Na Škofjeloškem odslej manj srčnih bolnikov?

V Osnovni šoli Škofja Loka – Mesto so septembra ustanovili novo podružnico društva za zdravje srca in ožilja za Škofjo Loko s Poljansko in Selško dolino. V okviru tega dogodka so v avli šole odprli osrednjo slovensko razstavo ob svetovnem dnevu srca.

Bolezni srca in ožilja so najpogostejši vzrok smrti ali nezmožnosti za delo v razvitem svetu. Tega se očitno zavedajo tudi občani, ki so na lokalnem radiu za najdogodek tedna izbrali ravno ustanovitev loške podružnice te humanitarne organizacije, ki osvešča ljudi o zdravem načinu življenja. Na ustanovnem občnem zboru je bila prisotna tudi **Danica Rotar Pavlič**, predsednica slovenskega Društva za zdravje srca in ožilja, ki je z ostalimi strokovnjaki poudarila pomen teh društev za ozaveščanje ljudi o zdravem življenjskem slogu. Vodja podružnice **Matjaž Ovsenek** je predstavil razstavo na temo »Dejavniki tveganja in debelost«, ki so jo odprli v osnovni šoli zato, ker želijo obveščati tudi mladino. »Učenci razmišljajo samo o sedanjosti, ne zanima jih jutrišnji dan. Pogosto se ne zavedajo dolgoročnih posledic za njihovo zdravje v primeru napačnega prehranjevanja, premalo gibanja, kajenja ... Mladi se morajo zavedati, da se bolezni

srca in ožilja razvijajo postopoma. Slaba ravnanja, visok krvni tlak, prevelika telesna teža, telesna ne dejavnost, kajenje, stres in prehrana z veliko maščobami se lahko končajo kot infarkt ali možganska kap. To pa za vedno zareže v življenje posameznika, njegove družine, prijateljev in sodelavcev,« je povedal Ovsenek. Društvo ima že v letošnjem letu veliko ciljev: najmanj trikrat letno organizirati strokovna predavanja s področja srca in ožilja, zdrave prehrane oz. zdravega načina življenja, v času od septembra do aprila dvakrat prirediti test hitre hoje, Cooperjev test in tečaj nordijske hoje. Podružnica bo vzpodbujala in sodelovala pri aktivnostih za pridelavo in predelavo zdrave prehrane. Spodbujali bodo vodstvo in članstvo podružnice, da bodo sodelovali s prispevki v reviji »Za srce«. Trenutno ima podružnica približno 60 članov, med katerimi bodo nekateri nastopili tudi na bližnjem ljubljanskem maratonu. **Damjan Likar**

Zakonska para Čarman in Gaber najboljša na teku bosih na Lubnik

Športno in glasbeno društvo »Fara« Stara Loka je že peto leto zapored organiziralo najbolj noro slovensko tekaško preizkušnjo – tek bosih na Lubnik. Letos se je na štartu pri večstranskem mlinu zbralo kar 14 bosopetcev, ki so vsi uspešno prisopihali na 1025 metrov visoko priljubljeno izletniško točko nad Škofjo Loko. Tudi letos je zmagal domačin **Janez Čarman**, ki je za pot brez obutve

in nogavic potreboval 33 minut in 49 sekund (lani 32.26). Drugouvrščeni **Stane Gaber** je za zmagovalcem zaostal nekaj več kot minuto, njegova žena **Zdenka** pa je zmagala v kategoriji žensk, kjer je ugnala **Matejo Čarman**, soprogo zmagovalca. S časom 48 minut in 57 sekund je bosonoga slavljenska na romarski loški hrib pritekla celo hitreje kot trije moški junaki grobe podplatne masaže. **Damjan Likar**

Udeleženci teka bosonogih na Lubnik

Zmagovalec Janez Čarman

Zdenka Gaber je zmagala med ženskami.

Ali nekateri mediji preveč posegajo v intimnost znanih ljudi?

Maja Škrlep iz Škofje Loke: Mi-

slim, da preveč posegajo v zasebnost znanih Slovencev. Nekje mora biti meja med javnim in zasebnim. Če kdo noče razkrivati podrobnosti iz privatnega življenja, bi morali mediji to spoštovati. Včasih sem brala trač revije, sedaj ne več. Mislim, da se napihnjene zgodbe stalno ponavljajo, le z drugimi osebami v glavni vlogi. Trače berejo predvsem tisti, ki imajo preveč časa in ki radi opravljajo. In ki se

brez tračarij ne bi znali pogovarjati s prijateljicami.

Tanja Šušnjar iz Škofje Loke:

Vsak človek bi moral imeti zasebnost. Nihče nima pravice razgaljati njihovega intimnega življenja. Ne razumem tistih, ki berejo take stvari, da se potem lahko naslanjajo nad težavami drugih ljudi. To ne prinese nič dobrega – ne estradnikom ne bralcem. To ni nobeno koristno branje. V življenju še nisem kupila trač revije. Če bom kdaj znana,

bom klevetanja na svoj račun ignorirala. Bolj kot se razburjaš, slabše je. Nekateri znani obrazi najbrž načrtno posredujejo pikantne zgodbe medijem, da si s tem delajo reklamo. Takšni ljudje si ne zaslužijo spoštovanja.

Irena Kopljan iz Škofje Loke: Če postaneš javna oseba, kupiš vstopnico v svet trač časopisov. To moraš vzeti v zakup. Včasih res prehudo pišejo o določenih stvareh. Mislim, da opravljivi mediji najbolj prizadenejo družinske člane znane osebe. Sama občasno prelistam kakšno tako revijo, za sprostitev.

Martina Lotrič z Rudna: Tračem ne verjamem. Včasih preberem kaj za zabavo, da vidim, kakšno bujno domišljijo imajo lahko novinarji. Te revije od mene ne bi mogle živeti (smeh). Menim, da trač časopise berejo tisti, ki se tolažijo s tujimi težavami, da lahko pozabijo na svoje. Raje se skušam držati reka: »Vsak naj najprej pomete

pred svojim pragom!« Sicer pa mi je vseč tudi življenjsko pravilo: »Delaj samo tiste stvari, za katere ti ne bi bilo nerodno, če bi jih jutri objavili v vseh medijih!«

Damjan Likar

Opravičilo

V zadnji številki smo pri anketi v izjavi Jožice Langus pomotoma zapisali, da je njen mož Štefan že pokojni. Pravilno je, da je gospod upokojen. Za napako se mu iskreno opravičujemo in mu želimo, da bi srečno in zdravo živel še veliko let.

Grozovita pot fazanov od pekla do raja

Loški gimnazijci so sredi septembra na igrišču za dijaškim domom priredili tradicionalni krst prvošolcev pod simboličnim naslovom »Fazaniranje 2005«. V letošnjem letu so se odločili popestriti prireditev z nastopom enega izmed zelo uveljavljenih glasbenikov na slovenski sceni, Petra Lovšina. Na koncu so bili vsi fazani, kljub očitni oskubljenosti, sprejeti v veliko gimnazijsko družino.

Damjan Likar

Dijakinje iz 4. D med pitanjem fazanov s koruznimi zrni

Letošnji prvi razredi loške gimnazije

Naj fazana sta zaradi svojega poguma pri slačenju postala Polona Perko in Jan Vrabič iz 1. Č.

Fazanje matere so morale s hokejsko palico spraviti jajce v gnezdo.

Ali med fazani razsaja ptičja gripa?

Fazani so se ob koncu krsta morali prikloniti še ravnatelju gimnazije Marjanu Luževiču.

Puljenje fazanskega perja – svoje cunje so zvezali v vrv in zmagala je ekipa, ki je naredila najdaljšo »špago« iz svojih oblačil in obutve.

Koncert Pera Lovšina

Izberite darilo z razpoznavno kakovostjo

Bližata se jesen in zima, čas, ko začnemo razmišljati, s kakšnimi poslovnimi darili bomo leto obdarovali poslovne partnerje ali zaposlene. Obdarovanje je namreč že od nekdaj pomemben način komuniciranja in utrjevanja dobrih odnosov med ljudmi, kar velja tudi za poslovni svet. Primerno izbrano poslovno darilo ima veliko moč, saj je potrditev našega uspešnega sodelovanja v preteklosti, pomeni pozornost v sedanosti in utrjevanje poslovnih vezi v prihodnosti.

Ker so poslovna darila namenjena partnerjem, pa tudi zaposlenim, in so izraz naših poslovnih odnosov, jih moramo skrbno in premišljeno izbrati. Na Razvojni agenciji Sora vam kot mož-

nost obdarovanja pred novoletnimi prazniki ponujamo poslovna darila v okviru skupnih blagovnih znamk Dedek Jaka in Babica Jerca – Naravni izdelki iz škofjeloških hribov. Ponudba je pestra in predvsem kakovostna.

Izdelki nastajajo pod skrbnimi rokami gospodinj in gospodarjev na Škofjeloškem v okviru ekološke pridelave, različnih dopolnilnih dejavnosti na kmetijah in domače ter umetnostne obrti. Pripravljene so po tradicionalnih receptih oziroma iz surovin iz škofjeloškega območja, to je iz občin Gorenja vas-Poljane, Škofja Loka, Železniki in Žiri. Sama sestava izdelkov in priprava tako omogočajo visoko kakovost in nadvse dober okus.

V okviru blagovnih znamk lahko izbirate med široko paleto izdelkov, kot so: potice, piškoti, sadni kruh, jušni rezanci, domače alkoholne pijače, suho sadje in marmelade, med in dražgoški kruhki, domač poltrdi sir, ročno pleteni izdelki iz domače volne, ročno klekljana čipka ter leseni izdelki, kot so lesene posode, skodele, šatulje in lesene igre, med katerimi so najbolj zanimive kocka za bistré glave, Šurkov skedenj in Pajkova mreža.

O raznoliki in kakovostni ponudbi se lahko prepričate sami **na predstavitvi poslovnih daril, ki bo v sredo, 19. 10. 2005, od 12. do 16. ure v mali sejni sobi stavbe upravne enote Škofja Loka.** Izdelki omenjenih

blagovnih znamk so na ogled tudi v katalogu poslovnih daril. Prijave na predstavitev in naročila brezplačnega kataloga sprejemamo na tel.: 04/50-60-225 ali e-naslovu: info@ra-sora.si, kjer smo vam na voljo tudi za dodatne informacije.

Pokažite poslovnim partnerjem, da cenite vaš poslovni odnos, in sporočite zaposlenim, da cenite njihov prispevek k uspešnemu delovanju vašega podjetja. Obdarujte jih z darilom v okviru bogate ponudbe skupnih blagovnih znamk Dedek Jaka in Babica Jerca – Naravni izdelki iz škofjeloških hribov, ki jih odlikuje razpoznavna kakovost.

Petek, 9. september parkirišče Vrtnega centra Sloga, Kranj

NOČ RADIA BELVI 2005

Radio Belvi upihnil štiri svečke

Na drugi petek v septembru je parkirišče Vrtnega centra Sloga v Kranju pokalo po šivih. »Krivec« za nepregledno množico zabave željnih mladih in tudi malo manj mladih je bila najbolj poslušana radijska postaja na Gorenjskem - Radio Belvi. Kot prva je nastopila skupina Polux, sledila ji je prodorna Manca Špik, njej pa še enaindvajset najpopularnejših slovenskih skupin in solistov. Organizator je poskrbel za vse starostne skupine; tako so se na odru znašli Čuki, Atomik Harmonik, Sebastian, Do-

men Kumer, Game Over ... Moški del občinstva ni mogel skriti navdušenja nad Rebeko Dremelj, pred njenim nastopom pa je dekletom do maksimuma dvignil pulz eden in edini Omar Naber. Manjkali niso niti Bepopki, 6Pack Čukur, Rok'N'Band, Žana, California, Kocka in Nudi. Na koncu je ekipa Radia Belvi z urednico Tanjo Kos, direktorjem Tomažem Čopom in moderatorjem Markom Modrejem upihnila štiri svečke na rojstnodnevni torti. Čestitamo brezhibno izpeljani zabavi in Radiu Belvi kličemo še na mnoga leta.

ZEUS

DOMEN KUMER

ROK'N'BAND

OMAR NABER

ATOMIK HARMONIK

CALIFORNIA

UPIHNILI SMO ŠTIRI SVEČKE NA NAŠI TORTI.

NEPREGLEDNA MNOŽICA JE UŽIVALA OB NASTOPIH.

Škofja Loka, ki je ni več

Tokrat objavljamo fotografijo razglednice iz zbirke **Luka Debeljaka** (Pogled z Lubnika), na desni strani pa fotografijo **Janka Brodarja** iz Škofje Loke. Vabimo vse, ki imate stare fotografije Škofje Loke in okolice, da nam pomagate pri zbiranju gradiva. Pokličite v uredništvo: 04/51 55 880.

Ali ste vedeli ...

... da Loški utrip z zanimanjem berejo tudi v arabskih deželah?

Oglašujte z nami, nikoli ne veste, kdo vse bere naš časopis.
Pokličite Boštjana:
041 233 350

Ste tudi vi opazili, da Loški utrip berejo v kakšni eksotični deželi?
Pošljite nam fotografijo, vaš trud bomo nagradili z darilom!

* slika ni fotomontaža

Vadimo s Fit centrom (ŠD Partizan)

Skupinska vadba v novih vadbenih prostorih v ŠD Poden

Trenirani ljudje so bolj zdravi!
Uživajmo v zdravem, aktivnem življenjskem slogu!
Petkrat na dan uživajmo različne vrste zelenjave in sadja!
Bodimo telesno dejavni vsaj pol ure dnevno!
Izbirajmo tiste vrste dejavnosti, ki so primerne naši telesni zmogljivosti in zdravstvenemu stanju!

URNIK VADBE FIT CENTRA V SEZONI 2005/2006

URA/DAN	PON.	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK
18.00	KORENINE (Saška)	PRVA AEROBIKA (Damjana)	KORENINA (Saška)	PRVA AEROBIK (Damjana)	
19.15	PILATES (Saška)	COMBO (Andreja)	PILATES (Saška)	COMBO (Andreja)	
20.30	JUST FIT (Maja)	FIT FOR FUN (Maja)	JUST FIT (Maja)	FIT FOR FUN (Živa)	

Pridružite se Fit centru – ŠD Partizan na organizirani vadbi. Ponujamo vam izvrstne vadi- telje, raznolikost vadbe in do- bro družbo.

OD 1. 11. 2005 NAPREJ V NOVIH VADBENIH PROSTORIH V ŠD PODEN!

NUJNA REZERVACIJA ZA VADBO V SKUPINAH na tel. 041/620-447.

Opis posameznih vadbenih skupin

PRVA AEROBIKA: nizko intenzivna vodena vadba za **začetnike**. Druženje, zabava in sproščena rekreacija so glavna vodila te vadbene zvrsti. Dinamičnemu delu vadbe sledi krepilni del z vajami, kjer uporabljamo različne vadbene pripomočke: stepe, gumice, blazine, žoge, lahke ročke.

OBLIKOVANJE TELESA "JUST FIT": nedvomno najbolj hiter, za- baven, preprost in učinkovit način oblikovanja telesa. Gre za vadbo, kjer toniramo in oblikujemo telo. Vadba se izvaja s pomočjo stepa, dvoročnih uteži in elastik, pri čemer si prilagajamo obremenitev. **Vadba je primer- na za začetnike in za zahtevnejše vadeče.**

COMBO: vadbeni termin, namenjen vsem, ki imajo radi raznolikost pri vadbi; je predstavitev različnih vadbenih zvrsti (tnz, oblikovanje telesa, koreografije, pilates ...), iz katerih boste prejeli le najboljše. Pustite se presenetiti. **Ni primerno za začetnike.**

FIT FOR FUN: svoje telo boste napadle z vsemi vrstami aerobike – zabavna, zanimiva oblika intervalne vadbe, kjer ure minevajo kot minute. Pri vadbi se izmenjujeta visoko intenziven nivo krepitve in nivo aerobne regeneracije. Dokazano je, da intervalni način vadbe poveča porabo kalorij. Telo krepimo z lastno obremenitvijo ali s pomočjo rekvizitov, kot so stepi, ročke, gumice, dvoročne uteži, žoge, blazine. **Vadba je pri- merna za fizično sposobnejše.**

PILATES: odlična vadba za celotno telo. Udeleženci se naučijo uprav- ljati s svojim telesom in mišicami. Poudarek vadbe je predvsem na rav- notežju in "centru v telesu". Velja za najboljšo vadbo in je velik trend v svetu fitnesa. Dosežemo lahko preoblikovanje telesa, boljšo gibljivost, ravnotežje in nadzor nad telesom. Kot pripomoček se lahko uporabljajo blazine, velike žoge, pilates žoge, gumice. Primerno za začetnike in za tiste, ki so pri vajah napredovali, saj vsaka vadba poteka v treh vzdržljivi- vostnih stopnjah.

KORENINE: nizka do srednje intenzivno vodena vadba za tiste v naj- lepših letih. Druženje, zabava in sproščena rekreacija je glavno vodilo te vadbene zvrsti. Dinamičnemu delu vadbe sledi krepilni del z vajami, kjer uporabljamo različne vadbene pripomočke: stepe, gumice, blazine, žoge, lahke ročke. **Vadba je primerna za začetnike in za vse ostale, ki vedo, kako je gibanje pomembno za telo.**

OPOZORILO

Ob vstopu v ŠD Poden bodite pozorni na nov sistem vadbe v celotni dvorani. Vhod za vse vadeče je skozi glavni vhod v dvorano nasproti vhoda v gimnazijo. Nato sledite oznakam za posamezne dvorane.

Saška Benedičič Tomat

Lisičke vabijo loška dekleta na treninge softballa

Softball, ženska različica baseballa, postaja tudi v Sloveniji vse bolj priljubljen šport med dekleti, ki ljubijo drugačnost in adrenalin. Prve gorenjske softballistke prihajajo iz ekipe Kranjskih lisičk, ki jo sestavljajo igralke iz Kranja in Škofje Loke. V zadnjih dveh letih so v državnem prvenstvu dosegle drugo mesto, za večje uspehe pa potrebujejo okrepitve. Bi se jim pridružili?

Lisičke so s prvimi treningi pričele že leta 1999, vendar so se zaradi nezadostnega števila igralk v državno prvenstvo Slovenije vključile šele leta 2004. Že prvo leto so dosegle odlično drugo mesto, premagala jih je le ekipa Golovca, ki je tudi v letošnji sezoni

ostala nepremagljiva trdnjava. V vrstah Lisičk sicer igra ena najboljših metalk, Japonka **Chinatsu Nakajima**, med loškimi igralkami pa trenutno najbolj blesti **Tjaša Škabar**, ki se je avgusta vrnila z evropskega prvenstva skupine B, kjer je Slovenija dosegla tretje mesto.

»Ta igra je zelo zanimiva, če poznaš osnovna pravila. Softball je v bistvu poenostavljena oblika baseballa, le s to razliko, da se igra krajši čas, na manjšem igrišču, z drugačno, večjo žogo, lažjim kijem ter drugačnim načinom metanja žoge. Tu metalec vrže žogo od spodaj, izpod roke,« je povedala Tjaša, ki si poleg skalpa Ljubljank močno želi, da bi v igri enkrat dosegla »home run«. To pomeni, da žogo odbiješ več kot 67 metrov daleč, čez meje igrišča.

Damjan Likar

Mateja Kos (levo) in Tjaša Škabar – loški igralke softballa iz ekipe Kranjskih lisičk

Kranjske lisičke imajo treninge na igrišču v bivši vojašnici ob sredah in petkih ob 17. uri. Med loškimi igralkami poleg Tjaše in Mateje igrajo še Vesna Bohinc, Mateja Potočnik in Ida Tušar. Več informacij najdete na www.baseball-klub-lisjaki.si/softball/indexS.htm ali pokličite na tel. 040/293-654 (Tjaša), 031/753-382 (Mateja).

Občani, imate stare fotografije in zapise o škofjeloškem športu?

Leta 2006 bo škofjeloški šport praznoval stoletnico svojega obstoja. Praznovanje bo zaznamovano s številnimi prireditvami, pri katerih bodo lahko aktivno sodelovali vsi občani Škofje Loke. Ena od aktivnosti bo tudi izdaja zbornika »Sto let športa v Škofji Loki«, kjer uredniški odbor na čelu z **Ivanom Križnarjem** zbira še zadnje zanimivosti v zvezi z zgodovino športa v srednjeveškem mestu.

»V zborniku bo predstavljena celotna športna dejavnost od leta 1906 dalje. S to publikacijo želimo ohraniti vse pomembne vire in jih zapustiti našim zanamcem. Med pripravo gradiva smo namreč ugotovili, da so se mnogi pomembni zapisi o loškem športu že izgubili ali so bili uničeni. Našli pa smo dokument, ki priča o tem, da so se s športom organizacijsko ukvarjali že leta 1882, ko je bilo ustanovljeno strelsko društvo,« je dejal **Tone Po-**

gačnik iz Svetega Duha, ki za zbornik zbira informacije o športnih društvih v Škofji Loki. Nekdanji telovadec – z Mirom Cerarjem je bil v slovenski mladinski reprezentanci – pravi, da je v občini Škofja Loka več kot 100 društev in organizacij, ki se ukvarjajo s športom. »Razmah športa v Škofji Loki je neverjeten in osupljiv. Skoraj vsaka vas ima že športno društvo, v šport se vključujejo tudi invalidi, slepi in slabovidni, osebe z motnjami v duševnem razvoju, upokojenci, obrtniki – skratka športno so aktivne vse kategorije občanov, od otrok do starejših,« je povedal Pogačnik, ki ob tej priložnosti poziva vse občane, naj posodijo stare fotografije in zapise o škofjeloškem športu za objavo v omenjenem zborniku. **Gradivo naj pošljejo na Zavod za šport Škofja Loka, tel. 04/515-70-70, najkasneje do konca novembra.**

Damjan Likar

Hranite tudi vi še kakšno staro fotografijo o škofjeloškem športu? Želite, da jo objavijo v zborniku 100 let športa v Škofji Loki? (foto: iz arhiva Janka Brodarja)

Vabilo na likovne prireditve Loškega muzeja

V torek, 20. septembra, je bila v Groharjevi galeriji otvoritev razstave z naslovom »Zima na papirju« slikarke **Mirne Pavlovec**. Mirni na simbolična potovanja po samotnih prizoriščih odkrivajo gledalcu različna razpoloženja in občutenja narave v vsej zimski spremenljivosti. Razstava bo odprta do 30. oktobra 2005. V novembru bo Groharjeva galerija gostila mlado slikarko **Natašo Tajnik** iz Slovenj Gradca. V svojih likovnih prizadevanjih se poglobljeno loteva raziskovanja barvnih odnosov in razmerij znotraj izbranega likovnega polja. Oktobra bo v galeriji na Loškem gradu odprtje razstave slikarja in grafika **Andreja Jemca**. Poznamo ga predvsem kot ustvarjalca, ki je smisel svojega umetniškega hotenja našel v abstraktnih likovnih izhodiščih in izpeljankah. Sredi oktobra pa bo v zgornjem prostoru Miheličeve galerije tradicionalna razstava Male Groharjeve kolonije in letno srečanje Arheološkega društva Slovenije, na katerem bodo podelili stanovske nagrade.

Damjan Likar

Očala za branje

Spregovoriti želimo o temi, s katero se pogosto srečamo pri delu s strankami. Mnogi od vas se nekje po štiridesetem letu starosti, nekateri prej, drugi kasneje, srečate s »pojavitvijo kratkih rok«. Jutranji časopis je kar naenkrat predaleč, v službi, npr. na dopisih, ni več razlik med številkami 3, 8, 6 ali 9. Še bolj pomembna postaneta osvetlitev prostora ter čas, ki ga namenjate branju, in še in še bi lahko naštevali.

Na žalost so to prve oblike oziroma prvi znaki pešanja vašega vida. Vendar ne skrbite, pomembno je le, da te znake vzamete resno in se ob prvi priložnosti odpravite k strokovnjaku – okulistu. Seveda lahko pridete tudi k nam v okulistično ambulanto, kjer vas bo prav tako pregledal zdravnik okulist, in se prepričate, ali so vaša predvidevanja pravilna. O cenah, ugodnostih in terminih se lahko pozanimajte lahko tudi prek telefona **04/512-60-44** v Škofji Loki ali **01/513-34-00** v ambulanti v

Ljubljani. Velikokrat pa ljudje v bitki s časom težave, ki niso ravno »nujne«, porinemo daleč stran in čakamo ... Žal vas moramo opozoriti, da je to lahko izjemno slabo za vaš vid, saj ga po nepotrebnem dodatno obremenjujete.

Ob dandanašnji trgovski ponudbi sicer lahko kupite že narejena »očala z dioptrijo za branje«, ki so cenovno ugodna, vendar popolnoma neprimerna za vaše oči. Temu mnenju so naklonjeni vsi strokovnjaki optiki, pa tudi zdravniki okulisti.

Upoštevati je namreč treba več stvari: ena je ta, da je izredno pomembno, da so očala narejena oziroma, da so stekla z dioptrijo prilagojena točno na center vaše leve in na drugi strani vaše desne zenice; druga stvar pa je ta, da je možna različna dioptrija levega in desnega očesa itd.

Sliši se kot reklama, vendar je to res izjemnega pomena. Zato si, v kolikor je to mogoče, ne kupujte očal, ki niso nareje-

na za vaše oči! Če je mogoče, si tudi ne sposojajte očal vašega moža ali žene, znanca, mame, očeta ali drugih. Taka očala naj vam služijo le, če ste svoja prava izgubili, lahko za rezervo na potovanju.

Kasneje obiščite okulista čim prej, morda svojega optika, ki hrani vaše podatke v arhivu, in mu prepustite skrb pri izdelavi vaših novih očal.

Za informacije smo vam z veseljem dnevno na voljo na že znanih telefonih 04/512-60-44 ali 01/513-34-00, v kolikor pa želite odgovor na vprašanje, na katerega lahko odgovori zdravnik okulist, obiščite ambulanti Optike Sever v Škofji Loki in Ljubljani.

Vaša Optika Sever

**Oči imate samo ene!
Zaslužijo si le najboljše!**

Gregor Sever s. p., Mestni trg 6, Škofja Loka, tel.: 04/512 60 44

Na testu hoje na dva kilometra tokrat manj udeležencev

Zdravstveni dom Škofja Loka je v športnem parku za Osnovno šolo Škofja Loka – Mesto organiziral tradicionalni septembrski test hitre hoje na dva kilometra, ki se ga je udeležilo 25 ljubiteljev zdravega življenjskega sloga. Preizkus hoje na 2 km je prišel k nam s Finske. V Sloveniji ga uvajajo z namenom, da bi čim več telesno nedejavnih ali premalo dejavnih Slovencev vzpodbudili k pogostejši in intenzivnejši telesni dejavnosti. Rezultati so bili tokrat nekoliko

Vodja testa Marija Bratuš je v cilju vsakemu udeležencu izmerila pulz.

slabši, ker se je hoje udeležila predvsem starejša populacija. Ti so pokazali, da še niso za v staro šaro.

Eden od njih je **Dragoljub Stojkovič** iz Škofje Loke, ki od spomladi obiskuje brezplačne delavnice hujšanja v loškem zdravstvenem domu. »Vsak drug dan hodim po gozdu, uživam veliko več zelenjave. V nekaj mesecih sem shujšal za 7 kg. Tudi krvni pritisk imam sedaj že skoraj povsem normalen, znižal se mi je krvni sladkor, čeprav imam diabetes. Škoda, ker nisem za zdravje skrbel že v zgodnjih letih. Vsem mladim priporočam, naj se čim več gibljejo, da ne bodo kasneje imeli zdravstvenih težav,« je na cilju povedal Stojkovič. Naslednji test hoje bo aprila, organizatorji pa bodo zaradi slabšega obiska verjetno morali razmišljati o dodatnem programu, predvsem za tiste, ki jim hoja na dva kilometra ne predstavlja več zadostnega izziva.

Damjan Likar

Borut Podgoršek (na fotografiji) je redni udeleženec hoje na 2 km.

Bogata jesen

Zahvaljujem se vsem, ki so s svojim nesebičnim delom ali finančnimi sredstvi sodelovali in pomagali, da smo 1. septembra letos uspešno izvedli 15. srečanje upokojencev Gorenjske v Škofji Loki.
Mana Veble-Grum,
predsednica pripravljalnega odbora in DU Škofja Loka.

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE vabi k vpisu v programe izobraževanja za šolsko leto 2005-2006: fotografija, ustvarjalne delavnice, računalniški krožek, slikanje, pravniški krožek, nemščina, angleščina začetni tečaj, angleščina nadaljevalni tečaj, Škofja Loka – okolica, kamen v arhitekturi Škofje Loke, potopisna predavanja. Pogojev je zadostno število prijav, zato se čim prej prijavite v društveni pisarni v času uradnih ur. Obogatimo svoje življenje, izkoristimo svojo energijo za izobraževanje in kulturo. Preživimo prosti čas ustvarjalno in v prijetnem druženju!

Informativni dan 10. 10. ob 17. uri v prostorih DU.

PEVSKI ZBOR vabi:

pevske vaje bodo ob četrtkih ob 17.30 uri v prostorih KS Stara Loka-Podlubnik. Vabljeni novi pevci, zaželeni predvsem moški glasovi.

PLANINCI vabijo:

6. oktobra – Blegoš,

20. oktobra – Korada–Kanal ob Soči.

POHODNIKI vabijo:

11. oktober – Bukovica–Stirpnik–Dragobačka–Luša.

IZLETNIKI vabijo z avtobusom:

6. oktobra – Lenti (Madžarska),

19. oktobra – Gradež–Oglej–Doberdob–San Michele.

Za nami je že sedem križev in več. Pa pogledjte našo dobro voljo na cilju na Lepenatki septembra letos.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV ŠKOFJA LOKA,
Partizanska c. 1, tel. št.: 04/512-06-64

Uradne ure: ob sredah in petkih od 8. do 12. ure.

Včlanite se lahko tudi med letom!

Tour de Loka in Orangina 2005

Kolesarski klub Sava Kranj je v soboto, 10. septembra, organiziral kolesarsko dirko dečkov v kategorijah A, B in C za pokal Loke 2005, ki je bila hkrati tudi peta in zadnja tekma za pokal Orangina. Tekma za pokal Loke ima sicer že kar nekajletno tradicijo, saj se izvaja od leta 2001, medtem ko so bila tekmovanja za pokal Orangina organizirana letos prvič. »Mladim smo hoteli dati dodatno vzpodbudo in možnost za dokazovanje svojih kolesarskih sposobnosti, zato je pet tekmovanj v sponzorstvu Orangine mladim upom dalo dodaten zagon,« je prepričan tajnik kolesarskega kluba Sava Kranj in pobudnik pokala Orangina **Tomaž Poljanec**. V kategoriji dečkov A se je tako na trasi Pevno–Škofja Loka–Gorjate–Papirnica–Pevno pomerilo 25 kolesarjev, v kategoriji dečkov B 25 kolesarjev in v kategoriji dečkov C 22 kolesarjev, med njimi tudi edina predstavnica deklic Pia Luznar. V okviru pokala Loka je v katego-

riji dečkov A (14 let) zmagal Mark Džamastagič (Perftech Bled), drugi je bil Pavel Gorenc (Krka Novo Mesto), tretji pa Jaka Kleč (Hit Gorica); med dečki B (13 let) je zmago slavil Nejc Bešter (Sava Kranj), drugo mesto je zasedel Blaž Bogataj (Sava Kranj), tretje pa Jure Berk (Radenska Rog); v kategoriji dečkov C pa je bil najhitrejši Aleš Novak (Bela krajina), na drugo mesto se je uvrstil Patrik Gabrovšek (Sava Kranj), na tretje pa Vid Jejčič (Hit Gorica). V okviru pokala Orangina so rezultati v kategoriji dečkov C isti kot za pokal Loka, med dečki B je prvo mesto pripadlo Nejcu Beštru, drugo Juretu Bevku, tretje pa Blažu Bogataju; med dečki A je prvo mesto ponovno zasedel Mark Džamastagič, drugo Jaka Kleč, tretje pa Bernard Rožman iz kolesarskega kluba Sava Kranj, ki je v pokalu Orangina dosegel tudi skupno ekipno prvo mesto. Vsem dobitnikom odličij iskreno čestitamo!

Matej Peternelj

ALPETOUR

Z nami po nova doživetja

BAVARSKI GRADOVI 1.10., BRIONI IN PULA 8.10., BENETKE Z OTOKI 22.10., BOLOGNA 5.11., GARDALAND 8.10., KRALJESTVO TARTUPOV 15.10., ORLOVO GNEZDO 8.10., PO POTI BUČNEGA OLJA 30.10., SARAJEVO - MEŠANICA KULTUR 21.10., ZOO SAFARI NATURA VIVA 22.10., MARTINOVANJA 12.11.- V BELO KRAJINO, NA DOLENJSKO, V PRLEKIZO, V VIPAVO IN V SLOVENSKE GORICE

trgatev MANDARIN na Jadranu
6. - 9.10.

www.alpetour.si

• KRANJ 04 / 20 13 220, • ŠK. LOKA 04 / 51 70 305, • RADOVLJICA 04 / 53 20 445,
• TRZŠČ 04 / 59 71 350, • LJUBLJANA 01 / 23 08 905, • BLEJ 04 / 57 80 420

Gregor Debeljak je državni prvak v full kontaktu

Dvajsetletni Gregor Debeljak iz Dolenje vasi je v nedeljo, 25. septembra, v Domžalah osvojil naslov državnega prvaka v full kontaktu v kategoriji do 63 kilogramov. »Zmage sem zelo vesel, saj je to moj prvi naslov državnega prvaka, odkar tekmujem v tej disciplini. Še posebej sem vesel, da sem v finalu premagal borca iz Maribora, ki je učenec svetovnega prvaka Tomaža Barade. Dvakrat sem ga tudi podrl na tla, na koncu pa je bil rezultat po točkah 3 : 0 v mojo korist,« je povedal novi državni prvak. V polfinalu je zaradi sodniške napake malo manjkalo,

da bi ga prikrajšali za zmago, a so posredovanje trenerja Črta Zadržavca in vzkliki publike prepričali sodnike, da so se tokrat zmotili. Gregor, ki na tekmovanjih zastopa ŠD Stražišče in je tudi trener škofjeloške sekcije kickbokserjev, pravi, da si je zmago prislužil predvsem z vztrajnostjo pri treningu in izkušnjami. Le-te si je do sedaj nabral na raznih mednarodnih tekmovanjih, med drugim je ponosen tudi na osvojenega drugo mesto na lanskem svetovnem pokalu, s trenerjem pa že snujeta načrte za prihodnje uspehe.

Matej Peternej

Gregor Debeljak na najvišji stopnički

Vabilo na jubilejne medobčinske športne igre

S kronometrom v Hrastnici – zmagala sta **Mitja Oter** in **Valerija Mrak** – so se sredi septembra začele jubilejne 25. medobčinske športne igre za delavke in delavce v občinah Škofja Loka, Žiri, Gorenja vas-Poljane in Železniki. Organizatorja ene od najbolj množičnih športnih prireditelj v Sloveniji sta Športna zveza Škofja Loka in Zavod za šport Škofja Loka, ki še vedno zbirata prijave za tekmovanja. Priloženo prijavnico dobite na spletni strani www.zsport-skloka.si in jo pošljite po e-mailu

rekreacija@zsport-skloka.si Tudi letos je v programu 16 moških in 13 ženskih panog, že drugo leto pa bosta prireditelja v tekmovalni spored vključila novi disciplini – smučarski tek in veleslalom. Zimski tekmovanji bosta potekali v ja-

nuarju in februarju 2006, rezultati pa se bodo upoštevali v okviru 26. medobčinskih športnih iger leta 2006.

Damjan Likar

Mitja Oter iz Škofje Loke, zmagovalc 5300 metrov dolgega kronometra v Hrastnici s časom 8:26, je trenutno eden najboljših amaterskih kolesarjev v Sloveniji. V zadnjem letu je dosegel nekaj izjemnih rezultatov doma in v tujini. Na svetovnem amaterskem prvenstvu v Avstriji je v kronometru dosegel 8. mesto, na državnem prvenstvu v kronometru v Hotavljah je postal državni prvak, na petdnevni etapni dirki v Italiji je osvojil 2. mesto, postal je pokalni slovenski zmagovalc, na letošnjem maratonu Franja je osvojil 4. mesto, potem ko je bežal glavnini kar 82 kilometrov.

Ima tudi vaša domača žival težave z zobmi?

Boleznih zob in obzobnih tkiv so pri naših domačih živalih zelo pogoste, le da tega največkrat niti ne opazimo. Iz lastnih izkušenj vemo, kako hudo je, če nas boli zob, in kako neprijetno je, če imamo vneto dlesen ali ustno sluznico. Tudi živali občutijo podobno bolečino, le da tega ne pokažejo na tak način kot človek, ki lahko pove, kaj ga teži. Več o tem smo izvedeli v pogovoru z mag. Stašem Bernikom, dr. vet. med. iz Klinike Loka.

Kako živali pokažejo na težave, ki jih imajo v ustih?

Pri začetnih stopnjah boleznih pravzaprav ne pokažejo nobenih znakov. Običajno šele pri napredovani stopnji kažejo znake, kot so npr.: otožnost, odklanjanje hrane, slinjenje, drgnjenje s tačko po ustih, drgnjenje z gobcem po tleh.

Katere so najpogostejše težave, ki jih imajo živali v ustih?

Najpogosteje se pojavljajo nalaganje zobnega kamna na sklenini, huda vnetja dlesni, ustne sluznice in jezika, parodontoza, odlomljeni zobje, ki imajo lahko za posledico hude granulome ob zobnih koreninah, tumorji v ustni votlini, razni tujki v ustni votlini, pri glodalcih pa gre običajno za nepravil-

no rast zobovja zaradi neskladja zgornje in spodnje čeljusti. Najbolj so nagnjene k tem obolenjem majhne in pritlikave pasme psov (pudelj, maltežan, jorkširski terrier), tudi mešanci, velike pasme niso izvzete, pri mačkah pa so to predvsem perzijke.

Ali lahko lastniki sami opazijo spremembe, ki se dogajajo v ustih?

Seveda, če si žival pusti pogledati v usta, zato je zelo pomembno, da ga na to navajamo že od mladiča. To naredijo tako, da privzdignejo sprednji in nato še zadnji del ustnice. Zdravi zobje so bele barve, dlesen nad njimi in ustnice pa svetlo rožnate barve. Naslednji korak je, da odprejo gobec in pogledajo

v notranjost ustne votline. Najpogosteje pa lastniki opazijo neprijeten zadah iz ust.

Kako zdravimo boleznih zob in ustne votline?

Na vsak način poskušamo odstraniti vzrok boleznih. Zobni kamen odstranjujemo s posebnim ultrazvočnim aparatom in zobovje po čiščenju spoliramo. Hudo majave zobe moramo izpuliti.

Odlomljene zobe popravimo, če je poškodba sveža. Zob zaplombiramo oz. odstranimo živec, zob zapolnimo in zaplombiramo. Pri starih odlomih moramo zob spuliti, če je že prišlo do gnojnega procesa ob zobni korenini. Tujke in tumorje kirurško odstranjujemo. Vnetja zdravimo z antibiotiki in drugimi protivnetnimi zdravili oz. zdravimo primarno bolezen, ki je povzročila vnetja v ustih.

Kakšna preventiva je možna?

Najboljša preventiva je redno spremljanje stanja v ustih, po mož-

nosti doma, drugače pa ob obisku v ambulanti: preventivni pregledi, pregled ob cepljenju in drugih obiskih pri veterinarju. Na čiščenje zobovja navajamo že od mladička, za kar uporabljamo posebno zobno pasto in ščetko, posebne kosti in preparirane kože za čiščenje zob, hrana v obliki briketov, ki odstranjujejo mehke zobne obloge, sredstva za preprečevanje vnetij in slabega zadaha.

Damjan Likar

www.klinikaloka.com

PRIREDITVE V OKTOBRU

3. 10., ponedeljek	18.20	Predavanja s Tomom Križnjajem: Med lovcil na sobnje	Gasliški dom na Trati
4. 10., torek	16.00	Ura pravljic na Trati - ljudski: Dober dan, pravljice, vodi Mateja MÜLLNER.	Knjižnica Trata
4. 10., torek	17.00	Ura pravljic v Škočji Loki - ljudski: Volh, petelin in šelca, vodi Martina Goshtarja.	Knjižnica Škočja Luka
5. 10., sreda	17.00	Delavnica za spretno prste - Pozdrav jeseni, vodi Sasa B. Ambrožič.	Knjižnica Železniki
5. 10., sreda	17.00	Ura pravljic v Žirih - ljudski: Pravljice od tu in tam, vodi Majda Treven.	Knjižnica Žiri
5. 10., sreda	19.00	Sredin večer - predstavitve knjige: Tone Kolar: Rdeli ložl, stoletna prostovoljna dobrodelnost na Loškem, vodita dr. Tone Kolar in Milena Miklavčič.	Kafila na Spodnjem trgu
5. 10., sreda	19.00	Potovanja - ocenjevanje fotografij, diapozitivov in digitalnih posnetkov udeležencev srečanja, vstop prost za vse, ki jih zanima fotografija, mentor Jane Koren, organizira Foto Klub Anton Azbe.	Martinsva hiša
6. 10., četrtek	17.15 - 18.45	Ustvarjalne delavnice za predšolske otroke in učence osnovnih šol	OŠ Ivana Groharja
6. 10., četrtek	17.30	Predavanje z naslovem Ali razvajam svojega otroka? Predavala bo Tatjana Dobričar.	OŠ Ivana Groharja
6. 10., četrtek	18.00	Ura pravljic v Gorenji vasi - ljudski: Bila je nekoč ..., vodi Bernarda Buh.	Knjižnica Gorenja vas
6. 10., četrtek	20.00	Potopisno predavanje: Peru	MKC pri Rdeli ostrigi
7. 10., petek	18.00	Ura pravljic na Sovodnju - ljudski: Veliki in mali zajec, vodi Tatjana Šifer.	Knjižnica Sovodnje
7. 10., petek	19.30	Gledališka predstava - William Shakespeare: Beneški trgovec, komedija, režija: Matjaž Milinski, za IZVEN	Loški oder
7. 10., petek	20.00	Pomestev koncerta ob 25. letnici delovanja Pesekga zbora Lubeč, zbor je s gosti povabil soliste in Melki pevski zbor LDH Ljubljana.	Kristalna dvorana Škočja Luka
7. 10., petek	23.00	Koncert: Demeliten Group	MKC pri Rdeli ostrigi
8. 10., sobota	8.00 - 12.00	Tedna kreativnih pridelkov in izdelkov	Gorenja vas - na parkirišču ob cesti
8. 10., sobota	19.30	Gledališka predstava - William Shakespeare: Beneški trgovec, komedija, režija: Matjaž Milinski, za IZVEN	Loški oder
11. 10., torek	17.00	Ura pravljic v Škočji Loki - O dogodivstinskih male mlčke in pustolovskih malega jaha, vodi Mojca Kalan.	Knjižnica Škočja Luka
12. 10., sreda	17.00	Delavnica za spretno prste - Pozdrav jeseni, vodi Sasa B. Ambrožič	Knjižnica Žiri
12. 10., sreda	17.00	Ura pravljic v Železnikih - ljudski: Take lasttaste, vodi Tatjana Bertonec.	Knjižnica Železniki
12. 10., sreda	18.00	Sredin večer - predavanje ob diapozitivih: Irsko-debela odeta v žrnino, od Teherana do Pucopolisa, letahana, Tabotza, Kaspijskega jezca ..., vodi Igor Kladrja.	Knjižnica Škočja Luka
12. 10., sreda	19.00	Otroci, mladina - ocenjevanje fotografij, diapozitivov in digitalnih posnetkov udeležencev srečanja, vstop prost za vse, ki jih zanima fotografija, mentorica Majda Koren, organizira Foto Klub Anton Azbe.	Martinsva hiša
13. 10., četrtek	17.00	Delavnica za spretno prste - Pozdrav jeseni, delavnica je namenjena otrokom, starih od 4 do 10 let, vodi Sasa B. Ambrožič.	Knjižnica Škočja Luka
13. 10., četrtek	18.00	Plesna skupina Lonca in Foto klub Anton Azbe vabita na otvoritev razstave z gostovanjem plesne skupine v Čaklcam Taboru, razstava bo na ogled do 22. 10. od 10.00 do 19.00. Ob 20.00 predstavitve plesne skupine Lonca ter sprejem novih članov.	Kristalna dvorana Škočja Luka
13. 10., četrtek	21.00	Ostrigilci četrtinski pogoserni večeri. V živo in od blizu s Svetlano Makarovič	MKC pri Rdeli ostrigi
14. 10., petek	18.00	Otvoritev fotografске razstave z naslovom "V"	Galerija Fara
15. 10., sobota	8.00 - 12.00	Tedna kreativnih pridelkov in izdelkov	Železniki - pred bazenom
15. 10., sobota	8.00 - 12.00	Tedna kreativnih pridelkov in izdelkov	Žiri - pred zadružnim domom
15. 10., sobota	19.30	Gledališka predstava - William Shakespeare: Beneški trgovec, komedija, režija: Matjaž Milinski, za IZVEN	Loški oder
17. 10., ponedeljek	18.30	Nasob violončelstov z razreda mag. Špela Karnač	Kapela Puštalškega gradu
18. 10., torek	16.00	Delavnica za spretno prste - Pozdrav jeseni, vodi Sasa B. Ambrožič.	Knjižnica Trata
18. 10., torek	17.00	Ura pravljic v Škočji Loki - ljudski: Dober dan, pravljice, vodi Mateja MÜLLNER.	Knjižnica Škočja Luka
18. 10., sreda	17.00	Ura pravljic v Železnikih - S. Boman: Voh, kakšen velh, vodi Tatjana Šifer.	Knjižnica Železniki
19. 10., sreda	17.00	Videorazhka in družabne igre, vodi Majda Treven.	Knjižnica Žiri
19. 10., sreda	18.00	Sredin večer - pogovor: Beremo, poslušamo, gost Gorazd Kocjančič, vodi Milena Miklavčič.	Kafila na Spodnjem trgu
19. 10., sreda	18.00	Ljudje - ocenjevanje fotografij, diapozitivov in digitalnih posnetkov udeležencev srečanja, vstop prost za vse, ki jih zanima fotografija, mentor Miro Čadež, organizira Foto Klub Anton Azbe.	Martinsva hiša
20. 10., četrtek	18.00	Delavnica za spretno prste - Pozdrav jeseni, vodi Sasa B. Ambrožič.	Knjižnica Gorenja vas
21. 10., petek	18.30	Petov večer, predstavitve knjige: France Malešič: Šporen in šporen gora, franška svetnih nesreč v slovenskih gorah, vodita dr. France Malešič in Milena Miklavčič.	Galerija DPD Svoboda Žiri
21. 10., petek	19.30	Gledališka predstava - William Shakespeare: Beneški trgovec, komedija, režija: Matjaž Milinski, za IZVEN	Loški oder
22. 10., sobota	8.00 - 13.00	Tedna vseživljenjskega učenja 2005 - predstavitve izobraževalne ponudbe	Westing
22. 10., sobota	19.30	Gledališka predstava - William Shakespeare: Beneški trgovec, komedija, režija: Matjaž Milinski, za IZVEN	Loški oder
22. 10., sobota	20.00	Podobitve priznanj najboljših srjanin hitam v krajini skupnosti Železniki, program bodo povzeli ljudski pevci in godci skupine Saha špaga, informacije: Turistično društvo Železniki, Nataša Holjan, tel.: 04010-26-00.	Kulturni dom Železniki
22. 10., sobota	20.00	Veliki dobrodelni koncert Lions kluba Škočja Luka, informacije: Lions klub Škočja Luka, Boris Koprivnikar	Šporna dvorana Železniki
23. 10., nedelja		Pohod okrog Žirov, pričetek ob 8.00 v centru Žirov, informacije: Planinsko društvo Žiri, g. Zvonko Kopač, tel.: 04014-13-04	
25. 10., torek	17.00	Ura pravljic v Škočji Loki - ljudski: Take jesenske, vodi Tina Orvan.	Knjižnica Škočja Luka
25. 10., torek	18.00	Koncert utancev GS Škočja Luka	Kapela Puštalškega gradu
25. 10., sreda	17.00	Novo za otroke - igrajo se z angleščino! Vodi Betka Pihlar	Knjižnica Žiri
26. 10., sreda	18.00	Sredin večer - predstavitve diplomirane naloge: Precizovanje neobjavljen v Marjinih brzdah, vodi Knjižnica Škočja Luka Alenka Petrijak.	Knjižnica Škočja Luka
26. 10., sreda	19.00	Svet barv - ocenjevanje fotografij, diapozitivov in digitalnih posnetkov udeležencev srečanja, vstop prost za vse, ki jih zanima fotografija, mentor Marjan Kulec, organizira Foto Klub Anton Azbe.	Martinsva hiša
26. 10., petek	19.00	Otvoritev slikarske razstave z naslovom Barvni prostori - slike 2004-2005	Galerija Fara

Najave prireditvev sprejemamo do 25. v mesecu!